

JAARVERSLAG 2019

Inhoud

Inleiding	3
De Fietzersbond in 2019	4
KPI's	8
Bestuursverslag: activiteiten Vereniging Fietzersbond	10
1 Programma Lokale lobby	12
1.1 Provinciale Verkiezingen (600A)	13
1.2 Lobby en Strategie (600C)	13
1.3 Verkeerskundig en juridisch advies (600C)	14
1.4 Fietstad 2020 (601)	14
1.5 Provinciaal vertegenwoordiger Fryslân (510)	16
1.6 Provinciaal vertegenwoordiger Zuid-Holland (502)	16
2 Programma Beleidsbeïnvloeding	18
2.1 Fietzersbond Lab (600B)	19
2.2 Beleid algemeen (600D) en Beleidsbeïnvloeding (299)	20
3 Programma Verkeersgezondheid	22
3.1 Verkeersgezondheid (602A)	22
3.2 Fietsschool/Educatie (602B)	23
3.3 Het Fietsende Schoolkind (297)	24
4 Programma Communicatie	26
4.1 Crossmedia (330)	26
4.2 Consumentenvoorlichting (320)	27
4.3 Communicatie Algemeen (300)	28
5 Programma Verenigingsmanagement	30
5.1 Vrijwilligersmanagement (201)	30
5.2 Verenigingsorganisatie (200)	31
5.3 Ledenwerving (210)	32
5.4 Particuliere fondsenwerving (212)	32
5.5 Acquisitie (934)	33
6 Bestuur en Management	34
7 Verantwoordingsverklaring	38
Bestuursverslag: activiteiten Stichting Fietzersbond	40
8 Stichting Fietzersbond	42
Bestuursverslag: financieel resultaat en begroting	46
9 Financieel resultaat	48
10 Vooruitblik en begroting 2020	51
Jaarrekening Fietzersbond	54
11. Jaarrekening	56
Ondertekening	71
Controleverklaring	72
Bijlagen	76

De teksten in dit jaarverslag zijn onder voorbehoud van goedkeuring door de ledenraad van de Fietzersbond.

Deze komt door de coronacrisis niet in juni maar pas in september 2020 bijeen. Meer informatie op fietzersbond.nl/ledenraad

Colofon

Foto's: Joyce van Belkom (5b, 10), Roy Borghouts (4b, 34, 36, 42), Suzanne Brink (6b), Sebastiaan ter Burg (51), DDK (6d, 12, 15), Maarten Hartman (5a, 5d, 8, 29, 38), Hay Kranen (6c), iStock (4c), Carmen Meijer (7), Corné Sparidaens (1, 2, 4a, 5c, 6a, 18, 25, 26, 46, 52, 72) Ries van Wendel de Joode (4d, 30), Fleur Wiersma (3), Babs Witteman (40), Laura Zwaneveld (22)

Eindredactie: Els Meijers, Suzanne Brink, Douwtje de Vries
Opmaak: Martijn van Es

Fietzersbond Nicolaas Beetsstraat 2a, 3511 HE Utrecht
030-2918171 - info@fietzersbond.nl - fietzersbond.nl

Inleiding

De fiets krijgt een steeds prominentere plek in beleidsnota's en investeringsprogramma's. Stap voor stap, stukje bij beetje. Daar is de Fietzersbond blij mee. Onze inspanningen moeten ertoe leiden dat fietsen het uitgangspunt wordt in de discussie over mobiliteit. En niet langer de auto. Ons hoofdthema voor 2019 was niet voor niets 'Kies voor de fiets'.

'Kies voor de fiets' was de heldere boodschap in alle activiteiten in de programma's Lokale lobby, Beleidsbeïnvloeding en Verkeersgezondheid. In aanloop naar de Provinciale Statenverkiezingen hebben we flink gelobbyd om de fiets in zo veel mogelijk verkiezingsprogramma's te krijgen en uiteindelijk ook in de coalitieakkoorden van de nieuwe colleges van Gedeputeerde Staten. Dat is gelukt. Ook met onze fietslessen hebben we het voor duizenden kinderen, migranten en senioren mogelijk gemaakt om veilig voor de fiets te kiezen.

In 2019 hebben we ook de eerste resultaten geboekt in het behalen van de doelstellingen van het Nationaal Klimaatakkoord en Nationaal Preventieakkoord. We slaagden erin 75 miljoen euro extra van het Rijk te krijgen voor het realiseren van meer stallingsplekken bij de stations. Met werkgevers hebben we de alliantie Werken in Beweging gesloten waarin we de krachten bundelen om werknemers massaal op de fiets te krijgen. Verder zorgden we voor een prominente plek van de fiets in het Deltaplan van de Mobiliteitsalliantie.

2019 stond voor ons vooral in het teken van de Fietsvisie 2040, die in februari officieel door onze leden werd vastgesteld. Niet alleen het eindresultaat is iets om trots op te zijn, zeker ook de manier waarop de visie tot stand is gekomen. Het was een spannend, dynamisch proces waarin vrijwilligers uit alle geledingen van de vereniging betrokken waren. Ze hebben de praktijk van alle dag losgelaten om ver vooruit te denken en hun toekomstdromen met ons te delen. Het is een inspirerend stuk geworden dat ons houvast geeft bij het uitstippelen van onze koers en ook buiten de Fietzersbond indruk maakt. De Fietzersbond is er voor iedereen en voor belangrijke maatschappelijke vraagstukken is fietsen de oplossing. Dat mag duidelijk zijn. Ook in 2020 zetten we ons hiervoor in, met iedereen die de Fietzersbond een warm hart toedraagt.

Franco Weerwind
Voorzitter

De **Fietzersbond**

zet zich in voor

veilig en comfortabel **fietsen**

en levert daarmee een bijdrage aan een

leefbaar, gezond en actief **Nederland**

én aan **fietsgeluk** voor iedereen

De Fietzersbond in 2019

Januari

- De Fietzersbond analyseert de provinciale verkiezingsprogramma's en maakt per provincie de beste fietspartij bekend. Grote winnaars zijn D66 en GroenLinks.
- Ons magazine Vogelvrije Fietser portretteert jonge fietsactivisten.
- In een open brief aan minister Van Nieuwenhuizen dringt directeur Saskia Kluit aan op fundamentele keuzes en forse investeringen om het aantal fietsverkeersdoden ook echt naar beneden te krijgen.

Februari

- De Ledenraad van de Fietzersbond schaart zich achter de Fietsvisie 2040 met daarin verlangens en doelen voor de toekomst.
- Op Valentijnsdag versiert de Fietzersbond fietsen in de binnenstad van Utrecht. (Zie pagina 7)
- Door de lobby van de Fietzersbond wordt het per 2020 fiscaal aantrekkelijk om voor de leasefiets te kiezen.

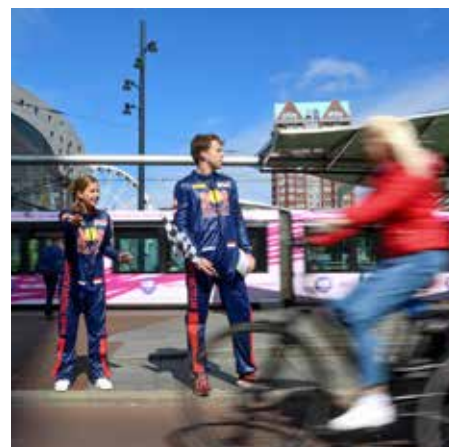

Maart

- Samen met NTFU, Fietsplatform en Wandelnet komen we in actie tegen de jarenlange afsluiting van de Afsluitdijk voor fietsers en voetgangers.
- Het aandeel van lopen, fietsen en openbaar vervoer in de dagelijkse reizigerskilometers moet worden verdubbeld, stelt de Fietzersbond samen met Wandelnet, Rover, Natuur & Milieu, MENS en STRAAT, Longfonds en Milieudefensie in een brief aan de provinciale lijsttrekkers.
- De Fietzersbond ondersteunt de Klimaatmars in Amsterdam en loopt mee.

April

- Met de vacature voor de functie 'overwegbewaker' die ProRail en de Fietzersbond op 1 april (!) publiceren, doen we een oproep aan lokale overheden en betrokken partijen om nog intensiever te investeren in het beveiligen of opheffen van onbewaakte overwegen.
- De Fietzersbond houdt samen met studenten van de Breda University of Applied Sciences en Fietsfan010 een bike guerrilla. We laten mensen ervaren hoe het is om voor vijf minuten Max Verstappen te zijn en veranderen hun oude barrel in een fonkelend racemonster.

Mei

- Ruim 400 kandidaat-Europarlementariërs beloven beter fietsbeleid. De belofte is een initiatief van de European Cyclists' Federation (ECF), de koepel van Europese fietsersbonden waarbij de Fietzersbond is aangesloten.
- TestKees test met een enthousiast panel van forenzen 6 woon-werk-fietsen.

Juni

- De Fietzersbond zorgt voor een prominente plek van de fiets in het Delta-plan van de Mobiliteitsalliantie.
- Nadat ruim 8.000 mensen de petitie ondertekenden, besluit Rijkswaterstaat de Afsluitdijk in 2019 toch 4 keer voor fietsers open te stellen.
- In de tweede etappe van de Tour de Force, 'Schaalsprong Fiets', stellen de Fietzersbond en andere partijen dat er een koerswijziging ten behoeve van de fiets nodig is en dat daar 3 miljard euro voor moet worden vrijgemaakt.
- Nieuwe fietsvriendelijke bedrijven: Erasmus MC in Rotterdam ontvangt een gouden certificaat, terwijl Spanninga in Joure wordt bekroond met een zilveren certificaat.

Juli

- De Fietzersbond ontwikkelt samen met Laurent Theunissen Fiets & Ruimte een supermarktenchecklist die bruikbaar is in alle steden: hoe fietsvriendelijk zijn de supermarkten in jouw stad?
- De vergelijking tussen de kosten van een geleaste Swapfiets en een eigen fiets op onze site slaat aan en wordt ruimschoots gedeeld door kranten en andere sites.
- Een vragenformulier bij de tentoonstelling Fietsstad Amsterdam rondom het gelijknamige boek levert interessante wensen van fietsers op.

Augustus

- Start van het grootste nationale onderzoek onder fietsers: de Fietsstad-enquête, in aanloop naar de Fietsstadverkiezing 2020. 45.000 fietsers geven hun mening over het fietsbeleid van hun gemeente.
- We testen een compacte elektrische fiets met kleine wielen waar twee kinderzitjes op de verlengde bagagedrager passen.
- Fietzersbond-directeur Saskia Kluit krijgt een vaste column in fietspodcast De Spaak.

September

- September Fietsmaand: Fietsstimuleringsprogramma Love to Ride gaat van start. 850 fietsers registreren via de app hun ritten.
- Oproep aan ouders om de Fietsbelofte te doen: 'Ik laat mijn kind vaker met de fiets naar school gaan.' 2.703 ouders tekenen.
- Keurmerk FietsParKeur wordt herzien. Voortaan telt ook mee of het rek voor bijzondere fietsen te gebruiken is.
- De Fietsersbond ontwikkelt een veel gedeelde rekentool waarmee je makkelijk kunt zien of een leasefiets voor jou voordelig uitpakt.

Oktober

- Uit onze vergelijking van de nieuwe coalitieakkoorden in de provincies blijkt dat alle akkoorden positieve aandacht besteden aan de fiets. Utrecht en Drenthe scoren het best.
- De Fietsersbond stuurt samen met Rover een brief aan ministers Schouten (Natuur) en Van Nieuwenhuizen (Infrastructuur) over de aanpak van de stikstofproblematiek in de mobiliteitssector.
- Uit cijfers blijkt dat het aantal slachtoffers onder fietsers in 10 jaar met 31 procent is toegenomen. De Fietsersbond roept op tot onmiddellijke actie om de infrastructuur te verbeteren.
- Een oproep om te doneren voor het verbeteren van onze Routeplanner levert 87.000 euro op.

November

- In Almere organiseren we een inspirerend symposium, Fietsend Vooruit, met onder anderen een cardioloog, fysiotherapeut en leefstijldeskundige.
- Amsterdam is heel tevreden met de in april ingevoerde maatregel om scooters met helm naar de rijbaan te sturen. Het aantal ongelukken is gedaald.
- Investerings in de fiets zorgen ervoor dat de bereikbaarheid van mensen tot 8 keer beter wordt. Dat blijkt uit onderzoek van CE Delft en Move Mobility in opdracht van onder meer de Fietsersbond en Milieudefensie. Ook de luchtkwaliteit verbetert fors.

December

- De Tweede Kamer spreekt zich met algemene stemmen uit voor een snelle tijdelijke oplossing voor de defecte Groningse Paddepoelsterbrug voor fietsers en wandelaars nadat de Fietsersbond aan de bel heeft getrokken.
- Uit de Fietsstadenquête blijkt dat in bijna 20 procent van de Nederlandse gemeenten kinderen met een onveilig gevoel naar school fietsen.
- Tijdens een eerste expertsessie bekijkt de Fietsersbond samen met medici en paramedici hoe het concept 'Fietsen op recept' effectief kan worden ingezet.

KPI's

Kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) gebruiken we om de prestaties van onze organisatie te monitoren. Uit deze indicatoren is af te lezen in hoeverre de organisatie op koers ligt in het realiseren van haar doelen.

2019

1 Belangenbehartiging

- Het aandeel fiets in de stedelijke modal split is in 2019 (licht) gestegen. De krimp in de landelijke gebieden is (bijna) tot stilstand gebracht.
Over 2019 zijn helaas geen cijfers beschikbaar.
- We geven in 2019 minimaal 600 adviezen aan gemeenten, waarvan 50 procent wordt overgenomen.
Dit is gerealiseerd. De afdelingen hebben 2.400 adviezen gegeven, waarvan 42 procent is opgevolgd.
- De Fietzersbond heeft verdere stappen gezet voor vertegenwoordiging in het gezondheidsdomein.
Dit is gerealiseerd. We voeren de maatregelen uit die zijn benoemd in het Preventieakkoord, met als

belangrijkste thema's 'fietsen naar het werk' en 'fietsen naar school'. Met artsen, bewegingsspecialisten en fiets- en zorgprofessionals onderzoeken we hoe het concept Fietsen op recept eruit moet gaan zien.

2 Consumenteninformatie

Met Fietzersbond.nl en bijbehorende websites bereiken we in 2019 minimaal 2.000.000 mensen.
Dit is deels gerealiseerd.

3 Diensten

- De stichting heeft minimaal 2 financieel gezonde programma's. Een derde programma is eind 2019 ontwikkeld, zodat we er in 2020 mee aan de slag kunnen.
Dit is gerealiseerd.
- De omzet van de stichting is ten opzichte van de begroting 2018 met minimaal 15 procent gegroeid.
Dit is niet gerealiseerd, de omzet groeide met 13%.

4 Organisatie en financiën

- a. De participatiegraad van leden is vergroot. In 2019 worden ledenraden en avonden voor leden en vrijwilligers (grotendeels) live gestreamd en doen we minimaal 3 experimenten met online besluitvorming en inbreng.
Dit is deels gerealiseerd. Van de experimenten met online besluitvorming is het nog niet gekomen.
- b. We hebben 1.950 vrijwilligers. Eind 2019 is er een jongerenbeweging actief binnen de Fietzersbond.
Dit is niet gerealiseerd. We hebben ruim 1.879 vrijwilligers. Een aanpak om een jongerenorganisatie op te tuigen komt in 2020.
- c. De Fietzersbond heeft 7 Vrienden van de Fietzersbond.
Dit is gerealiseerd. Eind 2019 hadden we 8 Vrienden: Falco, Dura Vermeer, Gazelle, Hofmans Letselschade, ENRA, BAM, Pon en Goudappel Coffeng.
- d. De Fietzersbond heeft eind 2019 minimaal 33.000 leden en minimaal 1.000 donateurs onder niet-leden.
Dit is deels/niet gerealiseerd. Eind 2019 hadden we 30.961 leden en meer dan 1.000 donateurs door de succesvolle donatiecampagne.
- e. De vereniging is financieel gezond. De basisorganisatie van de Fietzersbond is voor 80 procent niet afhankelijk van externe financiering. De verhouding tussen basisorganisatie en flexibele schil is minimaal 80/20 procent.
Dit is gerealiseerd. De verhouding tussen basisorganisatie en flexibele schil is 76/24.

2020

1 Belangenbehartiging

- a. Het aandeel fiets in de stedelijke modal split is in 2020 gestegen. De krimp in de landelijke gebieden is tot stilstand gebracht.
- b. We geven lokaal minimaal 750 adviezen waarvan 50 procent wordt overgenomen.
- c. De Fietzersbond is vertegenwoordigd in het gezondheidsdomein.

2 Consumenteninformatie

Met onze digitale middelen bereiken we jaarlijks minimaal 3 miljoen mensen.

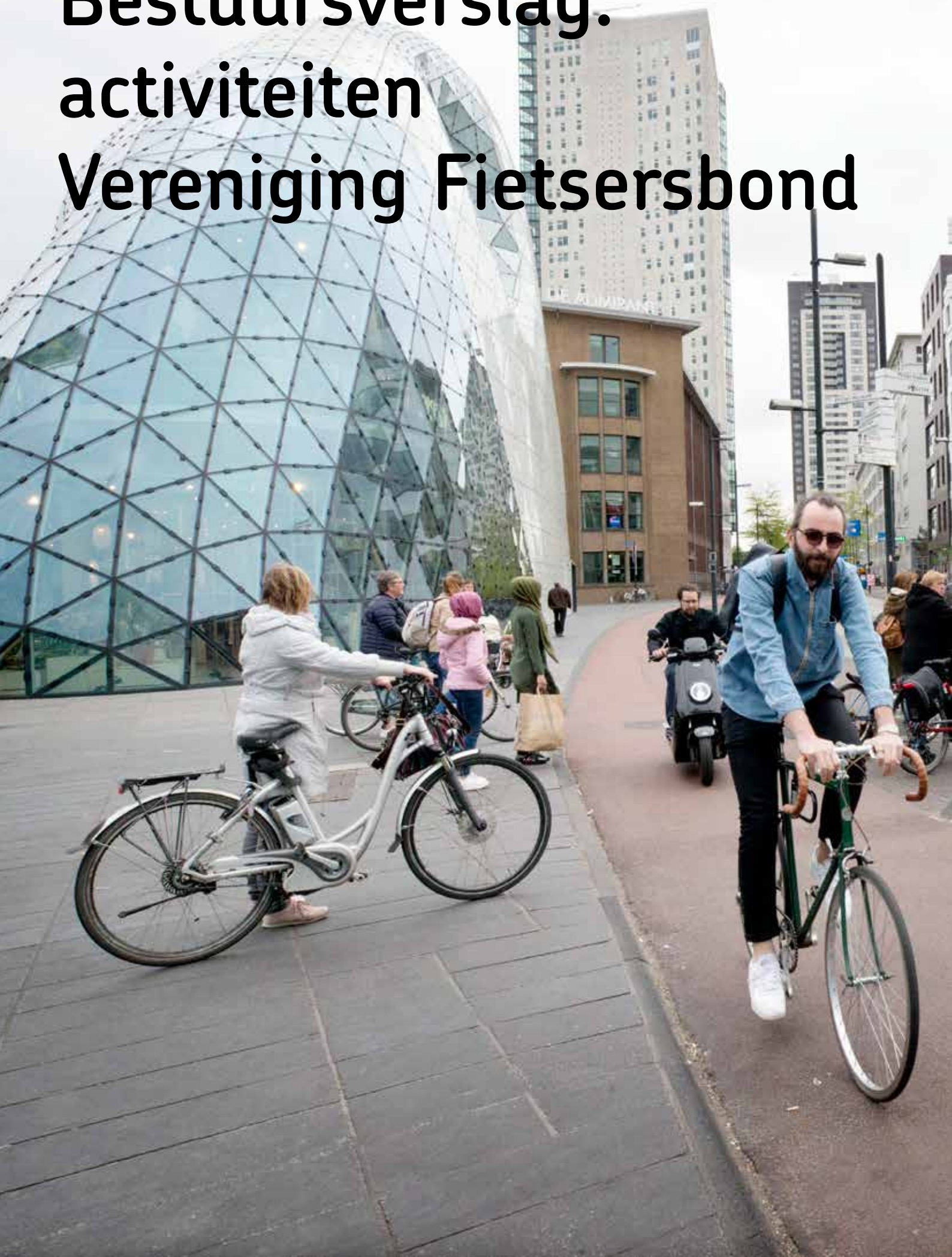
3 Diensten

- a. De stichting heeft minimaal 3 financieel gezonde programma's.
- b. De omzet van de stichting is met minimaal 25 procent gegroeid ten opzichte van de begroting 2016.

4 Organisatie en financiën

- a. De participatiegraad van leden in de besluitvorming van de vereniging is vergroot.
- b. We hebben 2.000 vrijwilligers, waarvan minimaal 15 procent onder de 45 jaar.
- c. De Fietzersbond heeft 10 Vrienden van de Fietzersbond.
- d. De Fietzersbond heeft eind 2020 minimaal 34.000 leden.
- e. De vereniging is financieel gezond. De basisorganisatie van de Fietzersbond is niet afhankelijk van externe financiering. De verhouding tussen basisorganisatie en flexibele schil is minimaal 75/25 procent.

Bestuursverslag: activiteiten Vereniging Fietzersbond

1. Programma Lokale lobby

Veel fietsbeleid wordt op lokaal niveau bepaald en gemaakt. De Fietzersbond is een betrouwbare en kundige gesprekspartner voor beleidsmakers in gemeenten en provincies. De organisatie staat bekend als een alerte en slagvaardige belangenbehartiger die weet wat er onder fietsers leeft.

In het programma Lokale lobby zijn zes projecten opgenomen waarmee we lokaal en regionaal onze maatschappelijke impact versterken:

- Provinciale verkiezingen (600A)
- Lobby en strategie (600C)
- Verkeerskundig en juridisch advies (600C)
- Fietsstad 2020 (601)
- Provinciaal Vertegenwoordiger Fryslân (510)
- Provinciaal Vertegenwoordiger Zuid-Holland (502)

In maart koos Nederland nieuwe Provinciale Staten. Met het thema 'Kies voor de fiets' stelden we een programma op met punten voor een uitstekend provinciaal fietsbeleid. De afdelingen hebben flink gelobbyd om deze punten in zo veel mogelijk verkiezingsprogramma's te krijgen en uiteindelijk ook in de coalitieakkoorden van de nieuwe colleges van Gedeputeerde Staten. We vergeleken de

diverse programma's en publiceerden de uitkomst daarvan in persberichten per provincie. Waar mogelijk namen we deel aan activiteiten rond de verkiezingen, eventueel samen met partners uit de Mobiliteitsalliantie en/of de Benchmark duurzame, actieve, gezonde mobiliteit.

Onze afdelingen in het land zijn het hart van de Fietzersbond. Hun inspanningen hebben tot doel het beleid op gemeentelijk en provinciaal niveau fietsvriendelijker te maken, zodat meer mensen vaker kiezen voor de fiets. Om effectief te kunnen lobbyen en gedegen verkeerskundig advies te kunnen geven, ondersteunt het landelijk bureau de vrijwilligers van de afdelingen en provincies met uitgewerkte strategieën en adviezen op maat.

In 2019 werkten we een lobbystrategie uit voor de belangrijkste thema's uit onze Fietsvisie 2040, het programma van de Tour de Force fietsagenda en de Provinciale Statenverkiezingen. We riepen fietsers op knelpunten in kaart te brengen bij het Fietzersbond Meldpunt. Ouders konden bijvoorbeeld onveilige situaties rondom de school van hun kind melden. Onze vrijwilligers inventariseerden de gemelde knelpunten en ondernamen vervolgens actie in samenwerking met buurtbewoners, scholen en gemeenten.

Belangrijke lobbythema's in 2019 waren:

- meer ruimte voor de fiets in de stedelijke omgeving en meer aandacht voor de fiets in krimpgebieden;
- veilige fietsroutes voor kinderen en een gezonde en veilige schoolomgeving;
- minder scooteroverlast;
- een lagere maximumsnelheid in de bebouwde kom: 30 km/uur in plaats van 50;
- de nieuwe Omgevingswet: hoe krijgt de fiets een goede plaats in omgevingsvisies en -plannen?

Ook onze eigen verkiezing ging weer van start. In het najaar hebben we de Fietsstedenquête uitgezet die tot de benoeming van Fietsstad 2020 leidt.

1.1 Provinciale verkiezingen (600A)

Fietsers zijn erbij gebaat dat de fiets een goede plaats krijgt in partijprogramma's en coalitieakkoorden, ook op provinciaal niveau. In aanloop naar de Provinciale Statenverkiezingen maakte de Fietsersbond zich hier hard voor. Met een provinciale lobbystrategie, 'Kies voor de fiets', hebben we politieke partijen geholpen bij het opstellen van een fietsvriendelijk partijprogramma.

Om gericht te werk te kunnen gaan, hebben we in januari de partijprogramma's van alle deelnemers aan de provinciale verkiezingen per provincie laten vergelijken. D66 en GroenLinks besteedden in hun provinciale programma's de meeste aandacht aan de fiets, gevolgd door de ChristenUnie. De PVV, Forum voor Democratie, DENK en 50PLUS lieten de fiets vrijwel links liggen. Het beeld wisselt overigens sterk per provincie.

Na het vormen van de coalities hebben we het fietsbeleid van de provincies opnieuw vergeleken, nu op basis van de akkoorden. Algemeen beeld: overal zien we fietsambities, vooral in Utrecht. De mate van invulling verschilt en budgetten worden slechts in enkele gevallen genoemd.

De provinciaal vertegenwoordigers hebben een vergelijking van alle bestuursakkoorden en de handleiding 'Provinciale politieke lobby na de Statenverkiezingen van 2019' gekregen, waarmee ze goed voorbereid waren op gesprekken met de nieuwe provinciale politici.

Doel:

Samen met de provinciale vrijwilligers van de Fietsersbond lobby voeren met de boodschap 'Kies voor de fiets', voorafgaand aan de Provinciale Statenverkiezingen en bij het vormen van de coalitieakkoorden.

Beoogde resultaten:

- In aanloop naar de Provinciale Statenverkiezingen beïnvloeden we het fietsbeleid van de provincies.

- De belangrijkste thema's uit de Fietsvisie 2040, het Klimaatakkoord en het Preventieakkoord worden hiervoor uitgewerkt in een provinciale lobbystrategie.
- We vergelijken hun programma's en coalitieakkoorden en zoeken met de uitkomsten de publiciteit.
 - We bouwen een netwerk van gedeputeerden op.

Gerealiseerd:

- We hebben een provinciale lobbystrategie ontwikkeld met als titel 'Kies voor de fiets' om politieke partijen te helpen bij het opstellen van een fietsvriendelijk partijprogramma.
- We hebben alle verkiezingsprogramma's voor de Statenverkiezingen van 20 maart op fietsvriendelijkheid vergeleken en een ranglijst gepubliceerd van de best en slechts scorende partijen. Met de uitkomsten hebben we na afronding van de formatie de publiciteit gezocht.
- Voorafgaand aan de verkiezingen hebben we verkiezingsdebatten georganiseerd in Noord-Holland, Zeeland en Groningen.
- De provinciaal vertegenwoordigers van Fryslân, Flevoland, Utrecht, Groningen, Drenthe, Gelderland, Overijssel en Noord-Brabant hebben samen met Fietsersbond-directeur Saskia Kluit een kennismakingsgesprek gevoerd met de gedeputeerden. Een gesprek in Noord-Holland volgt.

1.2 Lobby en strategie (600C)

In 2019 hebben we diverse informatieve bijeenkomsten georganiseerd met en voor onze vrijwilligers, afdelingen een-op-een geholpen bij specifieke onderwerpen en afdelingen bezocht om ondersteuning te bieden bij lobbyonderwerpen en communicatie met de gemeente.

Fietsersbond Academie

De Fietsersbond Academie is het opleidingsprogramma van de Fietsersbond. Vrijwilligers delen hun ervaring en kennis en doen ook nieuwe kennis op tijdens bijeenkomsten in het land en op het landelijk bureau. Ook konden ze webinars en excursies volgen, dit jaar onder meer in Eindhoven. Er werden regioavonden gehouden in Leeuwarden, Delft en Tilburg over de Fietsvisie 2040, met nadruk op de drie fietsnetwerken en hoe deze te realiseren zijn. Een belangrijk onderdeel van de Fietsvisie 2040 is het voorstel om drie routenetwerken voor de fiets te ontwikkelen: een rustig netwerk voor kwetsbare fietsers, het hoofdnet voor de fiets en een nieuw routenetwerk voor zware en snelle fietsen.

Het webinar over Fietsstad 2020 ging over wat deze verkiezing inhoudt en hoe vrijwilligers een waardevolle bijdrage kunnen leveren. Nieuwe vrijwilligers konden in een webinar kennismaken met de Fietsersbond en de ondersteuning waarop ze kunnen rekenen.

Doel:

De belangrijkste thema's van de Fietzersbond uitwerken en uitvoeren in een concrete lokale 'Kies voor de Fiets'-lobbystrategie per thema. Het programma van de Tour de Force, de Nationale Fietsagenda 2020, de Koers 2020 en de Fietsvisie 2040, het Klimaatakkoord en het Preventieakkoord zijn daarbij ons uitgangspunt.

Beoogde resultaten:

- De Fietzersbond ontwikkelt een lokale lobbystrategie op twee hiervoor genoemde lobbythema's en een actueel thema.
- Op aanvraag van afdelingen geven we advies en informatie.
- We informeren de afdelingen over ontwikkelingen en doelen die zij bereikt hebben onder het motto 'Wij... zijn de Fietzersbond'.
- We organiseren trainingen en/of webinars over onder meer de Omgevingswet en de wijze waarop de fiets daarin een plek krijgt, en de snorscooter.
- We ontwikkelen een informatiepakket om vrijwilligers te ondersteunen bij het voeren van lobby en acties.

Gerealiseerd:

- We ontwikkelden en deelden een lokale lobbystrategie voor het ondersteunen van gemeenten bij het opstellen van hun omgevingsvisies en -plannen en bij het verminderen van scooteroverlast. Hierover gaven we ook trainingen en webinars. Met een informatiepakket met handreikingen, persberichten en andere communicatiemiddelen gingen ze goed beslagen ten ijs. Ook hielpen we provinciaal vertegenwoordigers bij het inspireren van provinciale partijen om plannen voor de fiets te maken.
- Advies en informatie, onder meer over de Omgevingswet, gaven we tijdens bijeenkomsten, een-op-een-sessies en webinars.
- Verschillende afdelingen gaven gehoor aan onze oproep successen en leuke acties te delen.

1.3 Verkeerskundig en juridisch advies (600C)

Met de verkeersadviezen van de Fietzersbond kunnen gemeenten en provincies hun fietsvoorzieningen verbeteren. De gewenste uitkomst is dat ze de infrastructuur in toenemende mate inrichten met de fiets als uitgangspunt in plaats van de auto. Verkeersonveilige en -ongezonde situaties brengen we onder de aandacht via regulier overleg met ambtenaren, wethouders en gedeputeerden en/of via het Fietzersbond Meldpunt.

De adviezen hadden in 2019 betrekking op uiteenlopende onderwerpen, bijvoorbeeld spookfietsen in Bergen op Zoom, de sluiting van een fietstunnel bij station Heeze, een snelfietsroute in 30 km-gebied in Westervoort, de

snelfietsroute Assen-Groningen, speedpedelecrijders in Amersfoort en diverse gevaarlijke rotondes en fietsenstallingen.

Doel:

Verkeerskundige adviezen en juridische ondersteuning bieden aan lokale afdelingen en provinciale vertegenwoordigers.

Beoogde resultaten:

- We geven minimaal 600 verkeersadviezen waarmee afdelingen en provinciaal vertegenwoordigers bij gemeente of provincie de dialoog kunnen aangaan over te nemen verkeersbesluiten, bestaande situaties of het oplossen van knelpunten.
- We bieden juridische ondersteuning bij beroep en bezwaar.
- Op 300 locaties in Nederland zijn de plannen van de gemeente/provincie aangepast met de input van vrijwilligers van de Fietzersbond.

Gerealiseerd:

- De afdelingen hebben 2.400 keer hun deskundig advies gegeven, iets minder dan in 2018. Van deze adviezen werd 42 procent opgevolgd, 4 procent meer dan een jaar eerder.
- 97 verkeerskundige adviezen kwamen tot stand met professionele ondersteuning van het landelijk bureau.
- In samenwerking met enkele vrijwilligers hebben we bezwaar gemaakt tegen de meerjarige afsluiting van de Afsluitdijk voor fietsers.

Niet gerealiseerd:

- Niet alle rechtszaken liepen voor de Fietzersbond goed af. In Gilze en Rijen voerden we een rechtszaak tegen de gemeente over een gevaarlijke kruising. Die hebben we helaas verloren. In Heemstede ging de strijd om het Laantje van Alverna door.

1.4 Fietsstad 2020 (601)

Welke gemeente mag de eretitel Fietsstad 2020 dragen? Met onze jaarlijkse Fietsstadverkiezing stimuleren we gemeenten hun fietsbeleid meer prioriteit te geven. Nederlandse gemeenten die zich hardmaken voor de fietser, zetten we in het zonnetje. Dit jaar besteden we extra aandacht aan het fietsende schoolkind en het belang van een fietsveilige schoolomgeving.

Verschillende gemeenten hebben in 2019 zelf campagne gevoerd om fietsers naar de virtuele stembus te trekken. Vooral Enschede was fanatiek en dat leverde een recordaantal van 4.088 ingevulde enquêtes op. Om de achterblijvende gemeenten te helpen, hebben we onze socialmediakanalen ingezet. Verkiezingsexpert Maurice de Hond deed in een video de oproep vooral te gaan

stemmen. Dat kon online en op 9 oktober ook live op een aantal verkooppunten van Gazelle, de hoofdsponsor van de Fietsstadverkiezing.

45.000 fietsers hebben uiteindelijk hun mening gegeven in de online Fietsstadenquête. De top 100 met de Fietsstad 2020 en alle stijgers, dalers en nieuwkomers is op 28 februari bekendgemaakt op het congres Fietsstad van de Toekomst in de Jaarbeurs te Utrecht.

Doel:

Gemeentelijk fietsbeleid verbeteren door een competitie te organiseren tussen gemeenten.

Beoogde resultaten:

- Met de Fietsstadenquête verzamelen we gegevens over het fietsklimaat en fietsen naar school in ten minste 80 procent van de Nederlandse gemeenten.
- Ten minste 30 afdelingen promoten de Fietsstad actief.
- Minimaal 10 gemeenten voeren campagne onder hun inwoners ter promotie van de Fietsstadverkiezing.
- Minimaal 25.000 fietsers vullen de enquête in.

Gerealiseerd:

- In ruim 90 procent van de gemeenten hebben meer dan 50 fietsers de Fietsstadenquête ingevuld.
- 30 Fietsersbond-afdelingen hebben de Fietsstadverkiezing actief gepromoot door er aandacht voor te vragen via hun socialmediakanalen en door op straat promotiemateriaal uit te delen.
- Zeker 10 gemeenten hebben campagne gevoerd om meer enquêtes ingevuld te krijgen. De betrokkenheid was het grootst in Enschede, Veenendaal en Leusden.
- Ruim 45.000 fietsers hebben de enquête ingevuld.

1.5 Provinciaal vertegenwoordiger Fryslân (510)

In aanloop naar de Provinciale Statenverkiezingen en de coalitievorming hebben we flink gelobbyd onder het motto 'Kies voor de fiets'. Hiermee hebben we onder meer bereikt dat in het bestuursakkoord de doelstelling is opgenomen om minimaal 4 hoofdfietsroutes over langere afstand te realiseren. De provincie stelt hier ruim 5 miljoen euro in de vorm van cofinanciering voor beschikbaar. Verder heeft de provincie in het Friese Meren-project toegezegd voor de watertoerist ook betere landrecreatie (fietsen en openbaar vervoer) mogelijk te maken. Hiervoor is nog geen budget beschikbaar gesteld.

Doorfietsroutes

Mede naar aanleiding van de provinciale impuls voor doorfietsroutes zijn 5 gemeenten gestart met een tracékeuzeonderzoek voor de doorfietsroutes Heerenveen-Drachten. De gemeente Leeuwarden heeft een tracékeuze vastgelegd voor de doorfietsroute Leeuwarden-Heerenveen.

Schoolfietsplan

Het Schoolfietsplan groeit door. Dit jaar hebben we bij 40 scholen fietsclinics gegeven en op 80 scholen een voorbereidende les op het praktisch verkeersexamen. In Leeuwarden deden ruim 900 kinderen mee met de 11scholenfietstocht als onderdeel van de Koningsspelen.

Ieder kind een eigen fiets

Samen met het kinderfietsplan van de ANWB, Stichting Leergeld en Kindpakket hebben we dit jaar tweedehandsfietsen ingezameld voor kinderen uit gezinnen die hier geen geld voor hebben. Burgemeester Buma deed hiervoor de aftrap. Vrijwilligers knappen de fietsen op en delen ze uit. We krijgen zo veel aanvragen binnen dat we fietsen tekortkomen.

Fietsstad Heerenveen

Heerenveen heeft de ambitie uitgesproken de Fietsstadverkiezing te winnen. We hebben knelpunten geïnventariseerd en deze tijdens een fietstocht getoond aan de wethouder en ambtenaren. De gemeenteraad heeft opdracht gegeven een fietsplan te ontwikkelen waarin de beleidsterreinen recreatie, toerisme & sport, duurzaamheid en stedenbouw worden betrokken.

Doel:

Betere fietsvoorzieningen en verkeersveiligheid van fietsers en het stimuleren van (veilig) fietsen in de provincie Fryslân.

Beoogde resultaten:

- We verbeteren de verkeersveiligheid door concrete knelpunten op te heffen en te pleiten voor

fietsvriendelijke infrastructuur.

- We organiseren fietsactiviteiten op basisscholen om het fietsen te stimuleren, zoals een 11scholenfietstocht en fietsclinics.
- We adviseren politici, burgers en verkeersambtenaren over fietsgerelateerde onderwerpen en fietsverkeersveiligheid.
- We vragen aandacht voor meer en beter fietsbeleid in relatie tot relevante beleidsterreinen als verkeer en vervoer, verkeersveiligheid, gezondheid en bewegen, milieu, stedelijke ontwikkeling, ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid.

Gerealiseerd:

- De provincie stelt ruim 5 miljoen euro in de vorm van cofinanciering beschikbaar voor de aanleg van minimaal 4 hoofdfietsroutes over langere afstand.
- We hebben op 40 scholen fietsclinics gegeven en op 80 scholen een voorbereidende les op het praktisch verkeersexamen. 900 kinderen namen deel aan de 11scholenfietstocht.
- We hebben de provincie en gemeenten advies gegeven over fietsveiligheid, -gezondheid en -plezier.

1.6 Provinciaal vertegenwoordiger Zuid-Holland (502)

September was Fiets naar je werk-maand. Door mee te doen aan deze succesvolle fietscompetitie stimuleren duizenden mensen elkaar op een leuke manier om vaker naar het werk te fietsen en zo gezond bezig te zijn. De vierde Fiets naar je Werk-maand werd mede mogelijk gemaakt door de provincie Zuid-Holland. De fietscompetitie was voor de provincie een mooie gelegenheid om zoveel mogelijk mensen te laten kennismaken met de snelfietsroutes F15 Beneden Merwede en F15 IJsselmonde. De Fietzersbond heeft de snelfietsroutes beoordeeld op comfort en veiligheid. Fietzersbond Den Haag heeft er een fietstocht gehouden met beleidmakers van de provincie.

Ook dit jaar hebben we met de provincie Zuid-Holland veel energie gestoken in de campagne Het Fietsende Schoolkind. 4 van de 5 scholen met de meeste inzendingen kwamen uit Zuid-Holland. Ook aan de Love to-Ride-campagne is veel aandacht besteed.

Doel:

Betere fietsvoorzieningen en verkeersveiligheid van fietsers en het stimuleren van (veilig) fietsen in de provincie Zuid-Holland.

Beoogde resultaten:

- Onder het motto 'Fiets filevrij' stimuleren we forensen om vaker op de fiets naar het werk te komen.

- We werken hecht samen met fietsbeleidsmakers van de provincie.
- Meer fietsers fietsen meer kilometers in Zuid-Holland.

Gerealiseerd:

- Werkgevers in Zuid-Holland deden mee met de Fiets naar je Werk-maand.
- Een beleidsadviseur van de Fietsersbond werkt op detachingsverband bij de provincie.

2. Programma Beleidsbeïnvloeding

Het programma Beleidsbeïnvloeding bestaat uit projecten die landelijk beleid fietsvriendelijker moeten maken. De Fietzersbond is daar bij uitstek toe in staat omdat de organisatie als een van de weinige de verbinding kan leggen tussen lokale ontwikkelingen en (inter)nationale (fiets)trends. Daarmee verbeteren we snel en efficiënt het fietsklimaat in Nederland.

Projecten die onder het programma Beleidsbeïnvloeding vallen, zijn:

- Fietzersbond Lab (600B)
- Beleid algemeen (600D)
- Beleidsbeïnvloeding (299)

In 2019 gingen we aan de slag met onze nieuwe Fietsvisie 2040, de nieuwe Omgevingswet en met de afspraken die zijn gemaakt in het Nationaal Klimaatakkoord en het Nationaal Preventieakkoord. Om aandacht te vragen voor de belangrijkste beleidskwesties, voerden we campagne om fietsers te activeren, onder meer rondom de Provinciale Statenverkiezingen (zie ook §1.1) en met de campagne '30 is het nieuwe 50' om tot een lagere maximumsnelheid in de bebouwde kom te komen. Zo verbeteren we de wereld straat voor straat. Het verkeer wordt veiliger,

de bereikbaarheid verbetert, mensen worden gezonder en er zijn (lokaal) minder milieuproblemen.

De Tour de Force is dé fietsagenda van de gezamenlijke overheden in Nederland en is een belangrijk middel om de fiets op de landelijke agenda te houden. De Fietzersbond draagt op verschillende manieren actief bij aan de negen doelen van de Tour de Force en overlegt regelmatig met andere belanghebbenden over de voortgang.

Belangrijke punten uit de agenda voor 2019 waren:

- meer ruimte voor de fiets in de stedelijke omgeving en meer aandacht voor de fiets in de krimpgebieden;
- extra middelen voor uitvoering van het bestuursakkoord fietsparkeren en stappen op weg naar structurele oplossingen voor investeringen en exploitatie;
- afspraken in het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) voor snelfietsroutes en voor actieve mobiliteit in het algemeen. Behoud van de aanpak van Beter Benutten;
- behoud van het Centrum Fietsdiefstal, waarvan de toekomst op dit moment onzeker is;
- fiscale stimulering van de fiets (een betere regeling voor de leasefiets is inmiddels gerealiseerd);

- uitvoering van fietsstimuleringsacties met gezondheid als belangrijke invalshoek;
- bijdragen aan de wijze waarop de fiets een goede plaats kan krijgen in Omgevingsvisies en -plannen in de nieuwe Omgevingswet.

De Fietzersbond is lid van de European Cyclists' Federation (ECF) en de Dutch Cycling Embassy (DCE). Daar werken we samen aan strategische thema's als 'intelligente snelheidsassistentie' (ISA), autonome technieken en technische eisen voor gemotoriseerde tweewielers. We maakten ons sterk voor de EU Cycling Strategy en gaven input aan de programma's voor de Europese verkiezingen. We namen deel aan werkgroepen van het CROW Fietsberaad en andere platforms waar beleid ontwikkeld en uitgewerkt wordt op het gebied van bijvoorbeeld landbouwverkeer, de speedpedelec en het fietspad van de toekomst. De Fietzersbond maakt ook deel uit van de programma-adviesraad van het Nationaal Fietscongres.

2.1 Fietzersbond Lab (600B)

Sinds de oprichting van de Fietzersbond functioneert de vereniging regelmatig als incubator voor nieuwe ontwikkelingen op fietsgebied. Wanneer fietsinnovaties op de markt gebracht worden of ideeën ontwikkeld worden, treedt de Fietzersbond op als partner die een innovatie door de eerste onzekere periode helpt. Voorbeelden daarvan zijn de Fietzersbond Routeplanner, de ov-fiets of, meer recent, CommonBike. In 2019 versterkten we deze rol als incubator. Met het Fietzersbond Lab ondersteunden we innovatieve projecten van hogescholen en universiteiten. Verder werkten we samen met CE Delft aan fundamenteel onderzoek naar de ruimte voor de fiets en andere voertuigen in de stedelijke omgeving.

Innovatie draagt bij aan een beter en veiliger fietsklimaat. Het Fietzersbond Lab doet hier verkenningen naar en ondersteunt nieuwe initiatieven. In 2019 heeft CE Delft in opdracht van onder andere de Fietzersbond onderzoek gedaan naar de ruimte voor de fiets en andere voertuigen in de stedelijke omgeving. Conclusie: investeringen in de fiets zorgen ervoor dat de bereikbaarheid van mensen tot acht keer beter wordt. Ook de luchtkwaliteit verbetert fors. Alle investeringen in de fiets en het openbaar vervoer zijn bovendien goed voor de automobilist. De meesten reizen soms met de auto en stappen soms op de fiets. Doordat fietsen en openbaar vervoer aantrekkelijker worden, nemen zij vaker de fiets of de trein. Hierdoor ontstaat meer ruimte op de weg voor de automobilist die geen alternatief heeft.

Het onderzoek werd gedeeld door de vakpers. Voor *Trouw* schreven we samen met Milieudefensie namens de Coalitie duurzame, actieve en gezonde mobiliteit een opiniebijdrage. Tijdens het debat over de investeringsagenda in de Tweede Kamer noemden vijf partijen het

onderzoek. Naar aanleiding van het rapport werden bovendien twee moties ingediend waarin voor een ander mobiliteitsbeleid wordt gepleit. Helaas haalden die moties het niet.

Laurent Theunissen Fiets en Ruimte deed samen met Fietzersbond Maastricht onderzoek naar fietsparkeren bij supermarkten. Hiervoor ontwikkelde hij een checklist, met punten als 'een veilige toegang' en 'goede fietsparkeerplekken'. Deze kunnen andere lokale afdelingen ook gebruiken. De checklist is een handig instrument om fietsparkeren bij supermarkten op de agenda te krijgen.

Doel:

(Nieuwe) initiatieven ondersteunen en verkenningen uitvoeren gericht op innovatie van het fietsbeleid.

Beoogde resultaten:

- We ondersteunen twee initiatieven, waaronder de oprichting van een branchevereniging voor fietskoeriers en een onderzoek naar kijkstrategieën van fietsers.
- We doen twee verkenningen: naar de voortzetting van de coalitie van koplopers voor intelligente snelheidsassistentie (ISA) en naar het gebruik van de openbare ruimte en *modal shift*, samen met CE Delft.

Gerealiseerd:

- CE Delft heeft een rapport opgeleverd, waarmee beleidsmakers beter onderbouwde keuzes kunnen maken in toekomstige projecten.
- De coalitie van koplopers rondom ISA heeft vorm gekregen doordat we nieuwe partners hebben gevonden die zich samen met ons gaan inzetten om ISA snel in te voeren.
- We hebben met wetenschappelijke onderzoeksinstellingen overlegd over samenwerking.
- Een belangrijk contact uit ons netwerk formuleert nu een juridisch kader waarmee verkeersveiligheid op de Nederlandse wegen afgedwongen kan worden.

Niet gerealiseerd:

- Het onderzoek naar kijkstrategieën is in 2019 niet van de grond gekomen.
- Pilots met het circulair fietspad, ISA (met de coalitie van koplopers) en de fietslogistieke branche kwamen niet tot uitvoering. We blijven de ontwikkelingen in de gaten houden. In 2020 zullen we aan ISA en logistiek meer aandacht besteden om zo alsnog de doelstellingen te kunnen realiseren.
- We zijn nog steeds bereid te helpen bij het oprichten van een overkoepelende vereniging voor fietskoeriers, maar in 2019 bleek de branche hier nog niet klaar voor te zijn.

2.2 **Beleid algemeen (600D) en Beleidsbeïnvloeding (299)**

De Fietzersbond wil de belangen van fietsers hoger op de nationale en internationale agenda krijgen en bijdragen aan de ontwikkeling van fietsbeleid. Dit doen we door de wensen en behoeften van onze achterban zichtbaar te maken in dossiers die de fietser kunnen raken, in Nederland en in het buitenland. Hiervoor hebben we ook in 2019 flink gelobbyd, onder meer in de Mobiliteitsalliantie en Verkeersveiligheidscoalitie. We vinden dat de fiets een prominentere plek verdient in het mobiliteitsbeleid en willen dat de overheid hierin duurzaam investeert. Alle inspanningen die we hiervoor doen, dragen direct of indirect bij aan de doelstelling van de Tour de Force, het Klimaatakkoord en Preventieakkoord en de doelstelling van de staatssecretaris om 3 miljard meer fietskilometers te realiseren.

In de uitwerking van het Klimaatakkoord slaagden we erin 75 miljoen euro extra van het Rijk te krijgen voor het realiseren van meer stallingsplekken bij de stations.

In de Mobiliteitsalliantie maakten we ons sterk voor duurzame, veilige en gezonde uitgangspunten en zorgden we voor een volwaardige plek van de fiets in het aan het begin van de zomer gepresenteerde Deltaplan. We waren betrokken bij verdere gesprekken hierover met belanghebbenden.

Rond de stikstofproblematiek publiceerden we samen met Reizigersvereniging Rover een verklaring waarin we ons tegenover organisaties als de ANWB ondubbelzinnig uitspraken voor een snelheidsverlaging op snelwegen en overige wegen.

Fietsvisie 2040

In februari stelde de Ledenraad de Fietsvisie 2040 vast. We zijn met de visie het land ingegaan om deze aan te bieden aan wethouders, gedeputeerden en andere bestuurders. Onder hen ook staatssecretaris Stientje van Veldhoven van Infrastructuur en Waterstaat en Rijkswaterstaat-directeur Michèle Blom.

Directeur Saskia Kluit bracht de visie enthousiast naar voren in podcasts, op radio en tv en op diverse bijeenkomsten. Ook op congressen en beurzen gaven we presentaties over de visie of onderdelen daarvan: onder meer op de jaarvergadering van de ECF, het International Cargo Bike Festival in Groningen, Pakhuis de Zwijger in Amsterdam, Velo-city in Dublin en het Nationaal Verkeerskundecongres.

Een belangrijk onderdeel van de visie is het voorstel om drie routenetwerken voor de fiets te ontwikkelen. Stagiair Koen Schreurs van Hogeschool Windesheim schreef een

scriptie met een uitwerking daarvan voor de gemeente Zwolle. Over de drie netwerken hebben we informatieve avonden voor vrijwilligers georganiseerd en aandacht gevraagd op het Nationaal Verkeerskundecongres en de Vakbeurs Mobiliteit.

Omgevingswet

Gemeenten bereiden zich voor op de komst van de nieuwe Omgevingswet in 2021. Omgevingsvisies worden uitgewerkt in programma's en omgevingsplannen. Als Fietzersbond willen we natuurlijk dat fietsen hierin een prominente plek krijgt. Als lokale afdelingen hun ideeën nu goed in de omgevingsvisie krijgen, dan wordt het veel makkelijker om ze goed uitgewerkt te krijgen in een programma of het omgevingsplan.

Voor onze lokale afdelingen en andere geïnteresseerden hebben we handvatten opgesteld, zodat ze goed zijn voorbereid om mee te werken aan een lokale omgevingsvisie waarin fietsen een belangrijke rol heeft. We hebben onder meer de 'drie fietsnetwerken' uit de Fietsvisie 2040 verder uitgewerkt om concreet te maken hoe afdelingen en gemeenten hiermee aan het werk kunnen. Op de Ledendag konden zij hierover een workshop volgen. In de gemeenten Groningen en Hillegom hebben we gekeken hoe de omgevingsvisie hier tot stand is gekomen en welke rol de afdelingen daar verder in kunnen spelen.

Twee afdelingen kregen ondersteuning bij het creëren van draagvlak en het adviseren van de gemeente bij het ontwikkelen van een fietsvisie. Verder organiseerden we twee kennissessies, stond er actuele informatie op het VrijwilligersNet en kunnen afdelingen contact zoeken met een 'Omgevingswet-hotline' (speciaal mailadres).

Doel:

De wensen van fietsers en Fietzersbond-afdelingen zichtbaar maken in de landelijke en internationale dossiers die fietsers kunnen raken.

Beoogde resultaten:

- De Fietzersbond neemt deel aan verschillende werkgroepen van de Tour de Force, de Dutch Cycling Embassy en het Klimaat- en Preventieakkoord en levert inbreng op een aantal landelijke dossiers die impact kunnen hebben op het fietsen.
- We werken de Fietsvisie 2040 verder uit voor de verschillende aandachtsgebieden om die vervolgens te publiceren via onze communicatiekanalen.
- We geven inhoudelijke ondersteuning aan de (provinciale) afdelingen over de Omgevingswet.
- We volgen de actuele ontwikkelingen rond bijvoorbeeld de speedpedelec en de snorfiets.
- We nemen deel aan de Verkeersveiligheidscoalitie en werken samen een strategisch plan voor verkeersveiligheid verder uit.

Gerealiseerd:

- We waren nauw betrokken bij de totstandkoming van de Fietsagenda 2.0 van de Tour de Force, een inhoudelijk document dat nauw aansluit bij onze Fietsvisie 2040.
- We hebben de Fietsvisie 2040 op veel platforms gepresenteerd.
- Voor onze afdelingen en andere geïnteresseerden hebben we handvatten opgesteld waarmee ze goed voorbereid kunnen meewerken aan een omgevingsvisie waarin fietsen een belangrijke rol heeft.
- Op alle niveaus in de Fietzersbond hebben we beleidsmatige kennis ontwikkeld en vernieuwd.
- Onze actieve deelname aan de Verkeersveiligheidscoalitie leidde er mede toe dat minister Van Nieuwenhuizen in december voor de komende tien jaar een half miljard extra geld uittrekt voor de broodnodige verbetering van de verkeersveiligheid.

Verder:

- waren we in Utrecht aanwezig bij de opening van de grootste fietsenstalling ter wereld, die mede door onze inzet de eerste 24 uur gratis is;
- namen we deel aan de internationale conferentie Walk 21 en schreven we een blog over de relatie tussen fietsers en voetgangers voor Verkeerskunde, een onafhankelijk platform voor het uitwisselen van wetenschappelijk verantwoorde informatie over verkeer en vervoer;
- haalde een motie voor een snelle oplossing voor de Paddepoelsterbrug in Groningen unanieme steun in de Tweede Kamer;
- gaven we veel voorlichting over de mede door ons

bereikte nieuwe leasefietsregeling en ontwikkelden we een rekentool;

- werd Fietsparkeur (2.0) gepresenteerd op het Nationaal Fietscongres en het Fietsparkeercongres. Het vernieuwde keurmerk heeft meer aandacht voor verschillende soorten fietsen.
- protesteerden we tegen de nieuwe verhoging van de prijs van het fietskaartje in de trein en kreeg dat protest publiciteit;
- kregen we de toezegging dat bij de renovatie van de Van Brienenoordbrug gekeken wordt naar verbeteringen aan het fietspad;
- was een eerste rapport over de maatregel 'snorfiets naar de rijbaan' in Amsterdam zeer positief en adviseerden we afdelingen over invoering van soortgelijke maatregelen in hun eigen gemeente;
- spraken we de nieuwe directeur Overwegen van ProRail en een door het Rijk aangestelde bemiddelaar over de verdere aanpak van onbewaakte overwegen door het hele land en voor behoud van recreatieve verbindingen;
- gaat het ministerie de opdrachtverlening aan Rijks-waterstaat verbreden ten behoeve van duurzame mobiliteit en de kansen die dit oplevert voor de fiets;
- maakten we een voorlopige inventarisatie van kansen voor de fiets bij grote infraprojecten.

Niet gerealiseerd:

- Het bleek technisch en organisatorisch te ingewikkeld om een hernieuwde versie van de benchmark leefbare steden uit te voeren.

3. Programma Verkeersgezondheid

Verkeersveiligheid gaat traditioneel vooral om het voorkomen van ongevallen. De Fietzersbond pleit voor een bredere kijk op dit thema en noemt dit verkeersgezondheid. Fietsen bevordert de volksgezondheid: het is goed voor de conditie en niet schadelijk voor het milieu, zoals auto's, vrachtwagens en bussen. Daarom heeft de Fietzersbond zichzelf ten doel gesteld om zo veel mogelijk verkeersdeelnemers in Nederlanders op de fiets te krijgen en wordt de fiets beschouwd als geneesmiddel. Ons devies is: kies voor de fiets omdat je gezond wil blijven. Kies voor de fiets omdat je in verbinding wilt blijven met de maatschappij. En kies voor de fiets in een gezonde en veilige omgeving.

Projecten die binnen het programma Verkeersgezondheid vallen, zijn:

- Verkeersgezondheid (602A)
- Fietsschool/Educatie (602B)
- Het Fietsende Schoolkind (297)

Een van de doelen uit het Nationaal Preventieakkoord is dat in 2040 75 procent van de Nederlanders beweegt volgens de Nederlandse Bewegrichtlijn. De Fietzersbond

pleitte met succes voor maatregelen om fietsen naar het werk en naar school te stimuleren. Om fietsen naar het werk te stimuleren is de alliantie Werken in Beweging gestart. De Fietzersbond is een van de samenwerkingspartners in deze alliantie. De ambitie bestaat om overheden en organisaties op lokaal niveau een preventieakkoord te laten sluiten om zo veel mogelijk kinderen en jongeren lopend en fietsend naar school te laten gaan.

De Fietsschool van de Fietzersbond heeft in de afgelopen jaren veel kennis en ervaring opgebouwd over fietsen op oudere leeftijd. De e-bike stelt ouderen in staat om op latere leeftijd langer te blijven fietsen. In de lessen van de Fietsschool staat veilig fietsen op de e-bike centraal. De Fietsschool was ook nauw betrokken bij de ontwikkeling van het landelijke project Doortrappen, dat is gericht op langer, plezierig blijven fietsen. In 2019 droeg de Fietzersbond actief bij aan de landelijke uitrol van dit project.

3.1 Verkeersgezondheid (602A)

Dankzij de inspanningen van onder meer de Fietzersbond is fietsen als gezonde leefstijlinterventie opgenomen in het Nationaal Preventieakkoord. Hierin staat dat fietsen voorgeschreven kan worden door artsen ('bewegen op

recept'). Fietsen is nu ook onderdeel van het Nationaal Sportakkoord. Vanuit deze allianties werken we nu verder aan de vorming van een coalitie en een concreet aanbod van producten waarmee we onze doelstelling kunnen realiseren.

Fietsen op recept

In 2019 hebben we de positieve impact van fietsen als behandel-, revalidatie- en preventiemiddel geconcretiseerd en versterkt met de introductie van 'Fietsen op recept'. Dit concept moet ervoor zorgen dat in 2021 het voorschrijven van fietsen voor heel veel artsen dagelijkse praktijk is. Met (para)medici, RIVM, zorgprofessionals en fietsprofessionals hebben we een multidisciplinaire groep gevormd die zich buigt over het legitimeren en schetsen van een routeplan om Fietsen op recept te kunnen gaan realiseren. We hebben onder meer verkend op welke manieren het geneesmiddel gericht ingezet kan worden in de behandeling van verschillende aandoeningen. Fietsen op recept is een doel op zich en tegelijkertijd een strategie om de relatie tussen fietsen en gezondheid steviger neer te zetten voor een grote groep mensen die gevoelig is voor de autoriteit van de arts.

Doortrappen

Het programma Doortrappen, een initiatief van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, moedigt ouderen aan actief te blijven fietsen vanwege de gezondheidswinst die dat oplevert. De Fietzersbond is een van de partners in de uitvoering van dit programma. In 2019 is gestart met de uitrol ervan in verschillende gemeenten. We hebben onderzocht welke programmaonderdelen het beste aanslaan bij de doelgroep. Denk aan bewegingsoefeningen, een verkeersquiz en een testparcours. Daarmee blijven we in 2020 experimenteren. De lokale afdelingen volgen de ontwikkelingen in hun gemeente om op het juiste moment het educatieaanbod van de Fietzersbond voor ouderen onder de aandacht te brengen. Denk aan de vernieuwde Fietsinformatiedagen, waar plezier in het fietsen voorop staat.

Doel:

Verkeersgezondheid staat voor het bevorderen van een gezonde leefstijl, inzetten op sociale cohesie en fietsen in een gezonde omgeving. Dit doen we vanuit de drie thema's: 'fietsen naar het werk', 'fietsen naar school' en 'recreatief fietsen'.

Beoogde resultaten:

- De Fietzersbond zet verkeersgezondheid – het begrip en het programma – steviger op de kaart, met name lokaal en regionaal. We vragen aandacht voor het belang van alledaags bewegen, sociale cohesie en een gezonde en veilige fysieke leefomgeving.
- We voeren de maatregelen uit die zijn benoemd in het Preventieakkoord, met als belangrijkste thema's

'fietsen naar het werk' en 'fietsen naar school'.

- We laten voorbeelden zien van hoe een gezonde leefomgeving eruit kan zien, op lokaal en landelijk niveau.

Gerealiseerd:

- We hebben een eerste expertsessie georganiseerd met artsen, bewegingsspecialisten en fiets- en zorgprofessionals om te kijken hoe het concept Fietsen op recept eruit moet gaan zien. We hebben contacten gelegd met medici en ziekenhuizen, werkgroepen bijgewoond in het Universitair Medisch Centrum Utrecht en op symposia gesproken. We hebben in Almere het symposium 'Fietsend vooruit' georganiseerd. Een cardioloog, fysiotherapeut en leefstijlexpert spraken hier over de grote gezondheidsvoordelen van fietsen.
- We voeren de maatregelen uit die zijn benoemd in het Preventieakkoord, met als belangrijkste thema's 'fietsen naar het werk' en 'fietsen naar school'.

3.2 Fietsschool/Educatie (602B)

Veilig fietsen leer je vooral door het te doen. Op het moment dat fietsen een automatisme wordt, heb je tijd en ruimte over om op gevaarlijke verkeerssituaties te letten. De Fietzersbond beoogt dat kinderen van jongs af aan dagelijks (naar school) fietsen, maar ook het stimuleren van senioren en nieuwe Nederlanders is essentieel onderdeel van de Fietsschool. Met de Fietsschool wil de Fietzersbond hun fietsvaardigheden, kennis, houding en gedrag verbeteren. Fietsen moet een vast onderdeel van de dagelijkse bewegingsactiviteit worden. Hierdoor blijven mensen langer veiliger en plezieriger fietsen op hun loopfiets, kinderfiets, e-bike, driewielers of wat voor fiets dan ook. Onze expertise op het gebied van fietseducatie delen we met andere organisaties met dit doel.

Voor alle fietsdocenten van de Fietsschool hebben we dit jaar twee scholingsdagen georganiseerd, waar we kennis en ervaringen hebben gedeeld over fietseducatie voor ouderen. De formule van werken vanuit plezier en gezondheid, met beproefde bouwstenen van ons lesprogramma, zoals een goede fietsafstelling, testparcours, verkeersquiz, fietstocht en bewegingsgymnastiek, is gemodelleerd naar het programma Doortrappen en vertaald naar een nieuwe leerlijn voor fietsdocenten, 'Fietsen voor senioren'.

We hebben ook geleerd hoe we ons aanbod laagdrempeliger maken. In onder meer Velp en Dieren hebben we succesvolle seniorendagen georganiseerd, waarin het accent meer dan vroeger op fietsplezier lag door mooie routes uit te stippelen. Veiligheidsrisico's kwamen uiteraard aan bod, maar minder expliciet.

Doel:

Fietslessen geven aan allerlei mensen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken bij veilig fietsen, bijvoorbeeld kinderen, migranten en senioren. We vragen ook aandacht voor het belang van fietsstimulering en praktische verkeerseducatie bij gemeenten, ministeries en provincies.

Beoogde resultaten:

- Leerlijn 'Fietsen voor senioren' opstellen. Deze bevat ook een menukaart met activiteiten die bijvoorbeeld kunnen worden benut voor het project Doortrappen.
- Bijdragen aan verdere uitrol van het project Doortrappen.
- Nieuwe vrijwilligers opleiden tot breed inzetbare fietsdocent, ook voor specialistische fietsen en Fietsen Alle Jaren, en huidige vrijwilligers bijscholen.

Gerealiseerd:

- We ontwikkelen met een aantal fietsdocenten een nieuwe vorm van fietslessen, waarbij de nadruk meer ligt op het plezier van het fietsen en het uitwisselen van ervaringen. Het effect was direct merkbaar aan het aantal aanmeldingen, dat veel hoger was dan bij de lessen 'oude stijl'.
- We hebben twee scholingsdagen georganiseerd waarop fietsdocenten ervaringen konden uitwisselen en een fietsenmaker vertelde hoe je de zithouding kunt verbeteren door de fiets anders af te stellen.
- Negen fietscoaches zijn opgeleid, die nu zelfstandig of samen met buurtsportcoaches trainingen gaan geven aan nieuwe Nederlanders.

Beoogde resultaten:

- 30 scholen zijn in aanraking gekomen met de campagne het Fietsende Schoolkind.
- 2000 ouders hebben een belofte gedaan hun kind vaker met de fiets naar school te brengen tijdens de campagnemaand.

Gerealiseerd:

- De campagne Het Fietsende Schoolkind is in 2019 met succes voortgezet.
- De Fietsbelofte-tool is doorontwikkeld door vragen toe te voegen die ons meer inzicht hebben gegeven in het aantal keer dat ouders voor de fiets kiezen en waarom ze voor de fiets kiezen.
- Ouders op 368 scholen hebben de Fietsbelofte gedaan en meer dan 2.000 ouders deden de belofte.
- Het onderwerp Het Fietsende Schoolkind is meer gaan leven, binnen de organisatie en daarbuiten. Dit uit zich onder andere in de financiering die het Rijk heeft toegezegd voor het uitvoeren van meerdere pilots in 2020 op het gebied van veilig fietsen naar school.
- De samenwerking die we hebben gezocht met SCHOOL op SEEF heeft geleid tot 2.000 van de 2.703 Fietsbeloftes.

Niet gerealiseerd:

- Vanwege onvoldoende budget hebben we geen kinderfietsentest uitgevoerd.
- Om dezelfde reden laat ook de online tool 'Checklist verkeersgezonde school' nog op zich wachten.

3.3 Het Fietsende Schoolkind (297)

Fietsen is leuk, leerzaam, gezond, slim en duurzaam. Fietsen naar school is een feestje en daarom riepen wij ouders van basisscholieren in september op om de Fietsbelofte te doen. Hiermee beloven ouders dat ze hun kind minimaal één dag per week op de fiets naar school brengen. Uit onderzoek onder de 2.703 deelnemers blijkt dat 94 procent van de ouders hun kinderen minimaal één keer per week met de fiets naar school brengt.

We hebben de website www.fietsennaarschool.nl gelanceerd. Deze website met video's en infographics maakt duidelijk wat naar school fietsen allemaal oplevert.

Doel:

De Fietsersbond wil de fietsende jeugd agenderen bij de jeugd, hun ouders, gemeenten, Fietsersbond afdelingen en relevante stakeholders en samenwerkingspartners. Het doel het fietsen verder stimuleren onder scholieren vanuit het perspectief van gezondheid, vrijheid en zelfstandigheid. Veiligheid is hierbij een belangrijke randvoorwaarde.

4. Programma Communicatie

2019 was onmiskenbaar het jaar van de Fietsvisie 2040. Sinds de vaststelling in februari vormt deze de rode draad binnen onze communicatie. Behalve dat de visie ons richting geeft, is het ook een instrument waarmee we ons sterker kunnen profileren naar nieuwe (en jongere) doelgroepen.

Projecten die binnen het programma Communicatie vallen, zijn:

- Crossmedia (330)
- Consumentenvoorlichting (320)
- Communicatie Algemeen (300)

Campagnes als Fietsstad 2020 en Het Fietsende Schoolkind hebben in 2019 bijgedragen aan onze algemene communicatiedoelstelling: belangstellenden, leden en vrijwilligers aan de Fietzersbond binden en onze naamsbekendheid vergroten.

In onze activiteiten, campagnes en communicatie was het thema 'Kies voor de fiets' een heldere boodschap. Hiermee willen we bereiken dat de fiets wordt gezien als het meest voor de hand liggende, goedkoopste en gezondste vervoermiddel, dat de infrastructuur meer ingericht wordt op basis van de fiets dan op de auto en dat de samen-

leving profiteert van de winst die fietsen oplevert voor gezondheid, klimaat en economie.

4.1 Crossmedia (330)

Via verschillende kanalen proberen we met goede content zoveel mogelijk fietsers en leden te bereiken, informeren, binden, activeren en vragen om hun mening. Met meer zichtbaarheid en binding met fietsers kan de Fietzersbond met meer gezag en gewicht de belangen van fietsers behartigen. Bovendien gaan meer fietsers veilig en comfortabel op pad, omdat ze de mogelijkheden en risico's van fietsen beter kunnen inschatten.

Door gebruik te maken van data-analyse en zoekmachineoptimalisatie en in te spelen op trends en maatschappelijke ontwikkelingen hebben we bestaande content geoptimaliseerd en nieuwe, goed scorende content gemaakt. Dat wierp zijn vruchten af.

Fietzersbond.nl

Fietzersbond.nl trok in 2019 een recordaantal bezoekers. Door relevante content te bieden is het bezoek in een jaar tijd met 13 procent gegroeid. De vraag is altijd: wat wil de fietser, welke informatie heeft hij nodig en hoe kunnen we fietsers helpen? Goed scorende en veel gedeelde content

was bijvoorbeeld de vraag die we aan het begin van het studiejaar stelden: wat is nou goedkoper, een Swapfiets of een eigen fiets? De regels over het appverbod netjes op een rij deden het ook goed, net zoals de test van telefoonhouders door TestKees.

De Fietzersbond wil meer jongere fietsers bereiken. Met de website slaagden we daar uitzonderlijk goed in. Volgens Google Analytics was het aandeel 25-34 jaar 21 procent, het aandeel 35-44 jaar 20 procent. Dat is opvallend veel hoger dan je op grond van de bevolkings-samenstelling zou mogen verwachten.

Fietsflits

De openingsrate van onze belangrijkste nieuwsbrief, de Fietsflits, lag hoog met een gemiddelde van meer dan 50 procent. Dat is erg goed; tussen de 10 en 20 procent is gebruikelijk. Omdat de Fietsflits zo goed gelezen wordt, hebben we halverwege het jaar besloten de frequentie te verhogen naar 2x per maand. De nieuwsbrief versturen we naar 28.000 belangstellenden.

Vogelvrije Fietser

De leden van de Fietzersbond ontvangen elk kwartaal het ledenmagazine de Vogelvrije Fietser. Lezersonderzoek dat we dit jaar deden, bevestigde de populariteit van het magazine. De lezers zijn uitermate tevreden: 97 procent beoordeelt het als goed tot zeer goed. Meer dan de helft van de leden leest de Vogelvrije Fietser van kaft tot kaft. Journalistieke achtergrondartikelen zijn het populairst, gevolgd door producttesten en -nieuws. De meeste lezers willen een papieren Vogelvrije Fietser ontvangen. Veel leden willen hem daarnaast ook digitaal kunnen lezen. 17 procent wil alleen nog maar digitaal.

Doel:

Via verschillende kanalen zoveel mogelijk fietsers en leden bereiken, informeren, binden, hun mening vragen en activeren. Het gaat om social media, video, het magazine de Vogelvrije Fietser, digitale nieuwsbrieven, het forum en de website. We werken aan twee grote veranderingen: de geleidelijke overgang van het papieren magazine naar meer digitale communicatie en meer video.

Beoogde resultaten:

- In 2019 maken we (online) content, onder meer door vaker verhalen te vertellen (storytelling) en informeren we onze stakeholders met persberichten.
- We werken onze positionering uit.
- De Vogelvrije Fietser verschijnt 4 keer.
- We versturen 10 digitale nieuwsbrieven, waarbij het ledennieuws is geïntegreerd in de Fietsflits.
- We maken 18 video's waarvan 10 TestKees-video's.
- We bereiken 2 miljoen mensen via onze digitale kanalen, waarvan een groeiend aantal jongeren.
- De ledenadministratie is aan de website gekoppeld.

- Het aantal abonnees op de Fietsflits neemt toe met 25 procent.
- Het aantal abonnees op het YouTubekanaal is verdubbeld naar 1.500.
- Meer fietsers komen online in actie voor de fiets en de Fietzersbond.

Gerealiseerd:

- Fietzersbond.nl trok in 2019 een recordaantal bezoekers: ruim 3,2 miljoen unieke paginaweergaves, meer dan een miljoen boven het streefaantal.
- 17.000 geïnteresseerden volgden ons op Facebook, 1.100 op Instagram.
- De Twitteraccounts van de Fietzersbond en de Vogelvrije Fietser hadden bijna 11.000 volgers, 1.000 meer dan een jaar eerder.
- 4 edities van de Vogelvrije Fietser rolden van de pers. 97 procent van de lezers beoordeelt het magazine als goed tot zeer goed, bleek uit lezersonderzoek.
- We verstuurden 18 Fietsflitsen, 8 meer dan gepland. Het openingspercentage lag boven de 50 procent.
- We maakten en deelden 22 video's, waarvan 14 TestKees-video's.

Niet gerealiseerd:

- We maakten een begin met onze nieuwe positionering. Dit proces zetten we voort in 2020. De invoering van het nieuwe crm-systeem (customer relationship management systeem) vergde extra tijd en inspanningen. Hierdoor is het nog niet aan de website gekoppeld. Dit staat gepland voor 2020.
- Het aantal abonnees voor het YouTubekanaal bleef steken op ruim 1.300, iets minder dan de beoogde 1.500.
- Eind 2019 is het aantal Fietsflits-abonnees 28.000 terwijl dat in mei 2019 nog 24.790 was. Geen 25% stijging dus.

4.2 Consumentenvoorlichting (320)

Fietzers fietsen met meer plezier als ze weten welke producten ze moeten kopen en hoe ze hun fiets kunnen onderhouden. Daarom onderzoekt de Fietzersbond de kwaliteit van (nieuwe) fietsproducten. Ook vertegenwoordigen we de belangen van fietsers in de fietsindustrie, ter verhoging van het fietsgeluk en -comfort en de fietsveiligheid in Nederland. De befaamde onderzoeken van onze TestKees leverden ook in 2019 veel media-aandacht op. Via diverse kanalen gaf hij informatie en advies over fietsen en fietsproducten.

Doel:

De kwaliteit van (nieuwe) fietsproducten onderzoeken en de belangen van fietsers vertegenwoordigen in de fietsindustrie.

Beoogde resultaten:

- We doen onze jaarlijkse E-biketest en andere vergelijkende onderzoeken. Van 3 tests publiceren we de uitkomsten.
- We testen 16 nieuwe fietsproducten.
- We staan de pers te woord over fietsproducten en aanverwante onderwerpen, adviseren beleidsmakers, beantwoorden vragen van consumenten en geven presentaties op beurzen en andere evenementen.
- We onderhouden contacten met de branche op beurzen, tijdens bedrijfsbezoeken en (pers)presentaties.
- We ontwikkelen een TestKees-videokanaal en produceren 10 video's.

Gerealiseerd:

- In samenwerking met De Telegraaf hebben we elektrische fietsen en sportieve woon-werkfietsen getest. We hielden ook een telefoonhouder- en spiegeltest. Daarnaast hebben we kleine testen uitgevoerd, onder meer met de elektrische Swapfiets en e-bike to go.
- TestKees heeft lezingen gegeven op onder andere de Fiets en Wandelbeurs en de E-bike Xperience en verschillende interne bijeenkomsten.
- We hebben het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat geadviseerd over de nieuwe regels voor bijzondere bromfietsen naar aanleiding van het stint-ongeluk.
- TestKees heeft voor het YouTube-kanaal van de Fietzersbond 8 video's gemaakt over onder andere de Fietzersbond E-biketest 2019, het verschil tussen e-bikes met rotatiesensor en krachtsensor, verschillende displays op elektrische fietsen en verblindende koplampen.

vertakking (ouders met kinderen).

- Onze naamsbekendheid stijgt met één punt op de Chari-barometer.

Gerealiseerd:

- De Fietzersbond werd in 2.689 nieuwsberichten en artikelen genoemd, 40 procent meer dan in 2019.
- We hebben in plaats van de basis-klantreis met vertakking gewerkt aan 2 proeven waarmee we de behoeften van ons publiek beter hebben leren kennen.
- De naamsbekendheid op de Chari-barometer 2018/2019 is gestegen met 3 punten van 11 naar 14. Daarmee hebben we zowel het doel van 2018 (2 punten) als dat van 2019 (1 punt) gehaald.

Niet gerealiseerd:

- Het aantal geregistreerde belangstellenden op de site bleek moeilijk te meten. Door verwijdering van een groot aantal spam-accounts is het totaal gedaald, maar de hoeveelheid actieve accounts relatief toegenomen. In 2020 ontwikkelen we een nieuwe meetmethode.

4.3 Communicatie algemeen (300)

In 2019 stelden we ook de klantreis op: een beschrijving van de stappen die de doelgroepen van de Fietzersbond doorlopen om klant te worden en te blijven. Onder 'klant worden' verstaan we bijvoorbeeld 'lid worden', 'donateur worden' of 'nieuwsbriefabonnee worden'. Op aanraden van experts zijn we klein begonnen, met proeven op het gebied van e-bikes en woon-werkfietsen. De lessen die we in dit traject hebben geleerd implementeerden we vervolgens in onze nieuwe basis-klantreis. De vertakking ouders met kinderen realiseren we later.

Doel:

Onze communicatie en marketing effectiever inrichten.

Beoogde resultaten:

- Het aantal geregistreerde belangstellenden stijgt met 15 procent, de uitstroom is minder dan 10 procent.
- Het aantal mediaberichten met vermelding van de Fietzersbond stijgt met 15 procent.
- We stellen een volledige basis-klantreis op met één

5. Programma Verenigingsmanagement

De Fietzersbond wil een bloeiende en democratische vereniging zijn, die goed wordt bestuurd.

Projecten die binnen het programma Verenigingsmanagement vallen zijn:

- Verenigingsorganisatie (200)
- Vrijwilligersmanagement (201)
- Ledenwerving (210)
- Particuliere fondsenwerving (212)
- Acquisitie (934)

5.2 Vrijwilligersmanagement (201)

Ons vrijwilligersbeleid heeft als doel onze vrijwilligers goed te ondersteunen, onze afdelingen te versterken én nieuwe vrijwilligers aan te trekken. Voor nieuwe maar ook huidige vrijwilligers is het van belang te weten hoe zaken bij de Fietzersbond geregeld zijn, voor welke activiteiten er mensen nodig zijn en welke scholing ze kunnen volgen. Het is belangrijk dat vrijwilligers gemotiveerd zijn en blijven en dat zij zich gewaardeerd voelen, maar ook dat de Fietzersbond een open en transparante vereniging is waar mensen zich graag voor willen inzetten.

Op Ledendagen ontmoeten onze betrokken leden en potentiële leden elkaar en gaan zij in gesprek over de toekomst van de vereniging en ontwikkelingen op het gebied van fietsen. Tijdens de Ledenraad en bestuursvergaderingen bepalen we de kaders waarbinnen de Fietzersbond opereert. In het werkplan en het jaarverslag leggen we onze werkzaamheden vast. De Fietscafés die we in 2019 hebben georganiseerd waren opnieuw een groot succes. Onze vrijwilligers hebben duidelijk de behoefte elkaar te ontmoeten en ervaringen te delen.

Nieuwe vrijwilligers

79 nieuwe lokale of regionale vrijwilligers zijn in 2019 bij de Fietzersbond aan de slag gegaan. Ze meldden zich aan via de website of rechtstreeks bij een afdeling.

Ondersteuning aan afdelingen

We hebben verschillende afdelingen geholpen met acties om nieuwe vrijwilligers te werven. Onder meer met de kerngroep Drenthe, waarmee we ook plannen hebben gemaakt voor het organiseren van een Fietscafé en het realiseren van de snelfietsroute Assen-Groningen en andere nog ontbrekende routes. We hebben een enquête uitgezet om te inventariseren wat leden in Drenthe belangrijk vinden en of ze vrijwilliger

willen worden. De Fietzersbond Drenthe deelt de uitkomsten in 2020.

We ondersteunen afdelingen ook met andere vragen, bijvoorbeeld over het maken van een afdelingswebsite of nieuwsbrief. Hiervoor gebruiken we een digitaal vergaderprogramma. Afdelingen krijgen ook hulp bij het organiseren van ledenbijeenkomsten en Fietscafés, uitnodigingen maken en andere inhoudelijke en praktische zaken.

Vrijwilligersbeleid

In 2019 hebben we ons vrijwilligersbeleid uitgewerkt in een basisdocument. Hiervoor hebben we vrijwilligers geïnterviewd over hun visie op vrijwilligersbeleid: waar hebben zij behoefte aan, welke informatie hebben zij nodig? De informatie die we op deze manier verzameld hebben, is toegankelijk via VrijwilligersNet. Hier kunnen vrijwilligers terecht met hun vragen over andere verzekeringen, vergoedingen, een afdeling oprichten en vrijwilligers werven. In een andere belangrijke informatiebron voor vrijwilligers, nieuwsbrief het Schakeltje, leggen we nadrukkelijk de link met VrijwilligersNet.

Nieuwe afdelingen

In Westland, Midden-Limburg, Vijfheerenlanden, Zeist en West Betuwe zijn nieuwe afdelingen aan het opstarten. Voor het bestuur van Fietzersbond Berkelland moeten nieuwe vrijwilligers worden geworven. Fietzersbond Gouda heeft behoefte aan meer regionale samenwerking. Samen met Fietzersbond Drechtsteden gaan we deze mogelijkheid onderzoeken.

Fietscafés

In 2019 vonden Fietscafés plaats in Rotterdam, Utrecht, Zwolle en Eindhoven. Tijdens de goedbezochte en gezellige bijeenkomsten gaven vrijwilligers hun mening over de nieuwe koers van de Fietzersbond. De uitkomsten van deze Fietscafés zijn samen met de resultaten vanuit de Commissie Toekomst meegenomen in een debat met onze vrijwilligers tijdens de Ledendag van 22 juni.

Privacybescherming

Sinds april gebruiken we een nieuw CRM-systeem. Voor afdelingen hebben we een werkstroom gemaakt om ledenlijsten aan te vragen voor het versturen van (online) communicatiemiddelen, zodat dit conform de AVG-eisen gebeurt. Ook hebben we een nieuwe werkstroom gemaakt voor het registreren, bewerken en bewaren van gegevens van vrijwilligers.

Doel:

De Fietzersbond wil een bloeiende en democratische vereniging zijn, die goed wordt bestuurd.

Beoogde resultaten:

- We organiseren elk kwartaal ten minste 1 Fietzersbond Academie-activiteit.
- We organiseren samen met de afdelingen 5 Fietscafés.
- Het aantal vrijwilligers groeit.
- Er is informatie en materialen beschikbaar voor alle vrijwilligers.

Gerealiseerd:

- Er hebben zich 79 nieuwe vrijwilligers aangemeld.
- Tevreden vrijwilligers halen voldoening uit hun werk voor de Fietzersbond. We zijn goed vertegenwoordigd in het hele land.
- Vrijwilligers hebben kennis van actuele ontwikkelingen en delen deze binnen hun afdeling en omgeving.
- De Fietzersbond is aantrekkelijk voor vrijwilligers met verschillende specialisaties.

5.2 Verenigingsorganisatie (200)

De Fietzersbond is een levendige vereniging waar fietsers graag lid van zijn en actief voor willen worden, waardoor onze representativiteit toeneemt. Om onze vereniging aantrekkelijker te maken voor een jongere doelgroep en om zo veel mogelijk leden bij de besluitvorming in de vereniging te betrekken, zijn we in 2016 met het project 'Vernieuwing ledendemocratie' gestart. De aanleiding daartoe is meervoudig: de vereniging vergrijsd, er is nauwelijks ledenaanwas, een jongere generatie (25 – 45 jaar) is moeilijk te bereiken en niet alle vrijwilligers voelen zich binnen de democratische structuren van de Fietzersbond goed vertegenwoordigd.

In 2018 is de Commissie Toekomst ingesteld, bestaande uit een aantal actieve Fietzersbond leden. In 2019 kwam de commissie onder leiding van Bureau Wissenraet een aantal keer bij elkaar om verschillende scenario's voor de toekomst van de vereniging uit te werken. In 4 Fietscafés dachten de leden mee over deze scenario's. Dit resulteerde in een voorstel dat op de Ledendag in juni werd besproken.

Doel:

De Fietzersbond wil een bloeiende en democratische vereniging zijn, die goed wordt bestuurd.

Beoogde resultaten:

- Het bestuur komt bijeen in 4 vergaderingen en op 2 hieldagen.
- Er is een grote Ledendag in januari en een reguliere in juni
- Ook organiseren we 5 Fietscafés.
- Met deze bijeenkomsten trekken we 20 procent meer bezoekers dan in 2018.
- De commissie Toekomst van de Vereniging komt

bijeen.

- We stellen een SMART-werkplan en transparant jaarverslag op.

Gerealiseerd:

- Het bestuur kwam 6 keer bijeen in 4 vergaderingen en op 2 heidagen.
- De twee Ledendagen, een grote in februari en een regulier in juni, werden goed bezocht. Net als de Fietscafés.
- We hielden meer dan 5 Fietscafés, verspreid door heel Nederland.
- De Commissie Toekomst kwam in 2019 meer dan 6 keer samen, dat leidde tot een voorstel dat op de Ledendag van juni en in februari 2020 werd besproken.

5.3 Ledenwerving (210)

De inkomsten van onze leden en donateurs maken het mogelijk om onze doelen te bereiken. Daarom hebben we ook in 2019 eraan gewerkt om genoeg nieuwe leden en donateurs te werven om deze aantallen op peil te houden. Dit is helaas niet gelukt.

Op 31 december 2019 had de Fietzersbond 30.961 leden, 874 minder dan het jaar daarvoor. De daling werd vooral veroorzaakt door de geringe aanwas van nieuwe leden. We hebben 876 nieuwe leden geworven. Daartegenover zegden 1.482 mensen hun lidmaatschap op.

E-Biketest

Voor ledenwerving hebben we dit jaar een nieuw instrument gebruikt: onze jaarlijkse test van elektrische fietsen. Het plan hiervoor kwam voort uit de klantreis die we in kaart hebben gebracht. Geïnteresseerden die de uitkomsten van de test per e-mail wilden ontvangen, konden hiervoor via de website hun contactgegevens doorgeven. Dit leverde 6.457 leads op, waarvan 4.269 ook hun telefoonnummer achterlieten. Met deze gegevens kon ons telemarketingbureau een nabelactie uitvoeren. Deze leverde uiteindelijk 89 nieuwe leden op. Minder dan verwacht, onder meer doordat de leads nog vrij 'koud' bleken te zijn. De volgende keer moeten we eerst meer verbondenheid met deze mensen creëren voordat we ze om een bijdrage of lidmaatschap vragen..

Een lidmaatschapsaanbieding in de nieuwsbrieven van Fietsen123 en Seniorweb bracht 49 nieuwe leden op.

Jongeren

We werken aan een propositie voor een jongerenlidmaatschap. In 2020 zetten we hiervoor een jongerenpanel op.

Doel:

Het aantal leden en donateurs op peil houden ten opzichte van 2018.

Beoogde resultaten:

- We werven 2.200 nieuwe leden.
- Meer mensen kennen en steunen de Fietzersbond.
- We realiseren een structurele financiële binding met onze achterban.

Gerealiseerd:

- We hebben 876 nieuwe leden geworven.
- Onze achterban heeft gul gegeven aan het door ontwikkelen van de Fietzersbond Routeplanner.

Niet gerealiseerd:

- Ondanks de 876 nieuwe leden, nam het ledenaantal af.

5.4 Particuliere fondsenwerving (212)

Van onze leden ontvingen we € 1.250.000 aan contributie. Een mooi bedrag, zeker gezien de daling van het ledenaantal. De verhoging van de contributie naar € 30 met ingang van 1 januari 2019 heeft hier mede aan bijgedragen. Ook ons jaarlijkse verzoek om een (extra) donatie bracht meer op dan anders, namelijk € 87.000. Leden en donateurs reageerden enthousiast op onze oproep bij te dragen aan de ontwikkeling van de vernieuwde app van de Fietzersbond Routeplanner.

In 2019 zijn we gestart met een structurelere aanpak om nalatenschappen te werven. Met de Vogelvrije Fietser was dit najaar een brochure meegestuurd die we hiervoor hebben gemaakt. In het vervolg zullen we onze achterban regelmatig attenderen op de mogelijkheid om na te laten aan de Fietzersbond.

De contributie hebben we in 2019 verhoogd van € 26 naar € 30. De laatste contributieverhoging vond plaats in 2008. Voor leden die de verhoging niet kunnen dragen, gaat deze een jaar later in.

Doel:

De inkomsten van leden optimaliseren door het innen van contributie, het doen van donatieverzoeken, de werving van nalatenschappen en het verhogen van de minimum-contributie.

Beoogde resultaten:

- Onze inkomsten uit contributie bedragen € 1.235.000.
- Donatieverzoeken leveren minimaal € 50.000 op.
- Er komt een structurele aanpak voor het werven van nalatenschappen.

Gerealiseerd:

- De Fietzersbond ontving ruim € 1.250.000 aan contributie-inkomsten, giften, periodieke schenken en

donaties.

- Het jaarlijkse donatieverzoek bracht € 87.000 op.
- In 2019 zijn we gestart met een structurelere aanpak om nalatenschappen te werven.

5.5 Acquisitie (934)

Sponsoring is een belangrijke bron van inkomsten voor de Fietzersbond. We hebben de bijdrage van bedrijven nodig om onze doelen te bereiken. Daarom hebben we een nieuwe propositie ontwikkeld voor partners en sponsors. Bedrijven kunnen nu op meerdere manieren met de Fietzersbond samenwerken.

We hebben bijvoorbeeld met zes bedrijven afgesproken dat wij hun producten bij onze leden onder de aandacht brengen in ruil voor een percentage van de prijs voor elk product dat zij aan onze leden verkopen. Ook werken we sinds kort met SponsorKliks. Als leden een online aankoop doen bij een van de vele bedrijven die bij SponsorKliks is aangesloten, komt een percentage van de verkoopprijs de Fietzersbond ten goede. Verder onderzoeken we de mogelijkheden van *native advertising*. We bieden bedrijven onze website aan als platform om hun verhaal te vertellen, mits de content relevant en interessant is voor onze leden, waarbij het voor de lezer wel duidelijk moet zijn dat het om een advertentie gaat. Vanaf 2020 kunnen bedrijven ook de Fietzersbond Routeplanner sponsoren.

Doel:

Inkomsten werven via bedrijven om onze doelen te kunnen realiseren.

Beoogde resultaten:

- Acquisitie onder bedrijven levert € 20.000 op.

Gerealiseerd:

- We hebben actiever dan voorheen contact gezocht met potentiële adverteerders.
- We hebben nieuwe manieren van acquisitie onderzocht en hier een start mee gemaakt.

Nog niet gerealiseerd:

- Acquisitie onder bedrijven bracht € 17.539 op.

6. Bestuur en Management

De Fietzersbond is een vereniging, opgericht naar Nederlands recht en gevestigd in Utrecht, met 30.961 leden. Van hen zijn er zo'n 1.879 actief in 152 lokale afdelingen en/of in projecten.

6.1 Statutaire missie

De Fietzersbond komt op voor de belangen van fietsers in Nederland en zet zich in voor meer en betere mogelijkheden om te fietsen.

De Fietzersbond wil:

- de kwaliteit van het fietsen in Nederland verbeteren, onder andere de voorzieningen voor de fiets, de veiligheid, de bereikbaarheid met de fiets, de kwaliteit van het product fiets en de dienstverlening aan fietsers, en daarmee ook het gebruik van de fiets vergroten;
- meer ruimte voor de fiets en de fietsers, zowel in letterlijke zin (fysieke ruimte, voorzieningen) als in meer figuurlijke zin (aandacht, voorrang, status, waardering, laten meetellen).

De Fietzersbond heeft op de Ledendag van 2 februari 2019 de volgende missie aangenomen:

“De Fietzersbond zet zich in voor veilig en comfortabel fietsen en levert daarmee een bijdrage aan een leefbaar, gezond en actief Nederland én aan fietsgeluk voor iedereen.”

6.2 Organisatie

Binnen de Fietzersbond is de functie ‘toezicht houden’ (vaststellen of goedkeuren van plannen en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk gescheiden van het ‘besturen’ dan wel van de ‘uitvoering’.

Het hoogste orgaan binnen de vereniging is de Ledenraad, gevormd uit de leden van de lokale afdelingen. De Ledenraad benoemt de leden van het algemeen bestuur.

6.3 Ledenraad

De Ledenraad is dit jaar twee keer bijeen geweest: op 2 februari en 22 juni, beide keren in het Gerrit Rietveld College in Utrecht. Elke lokale afdeling mag vertegenwoordigers afvaardigen naar de Ledenraad. Het aantal leden van de afdeling bepaalt hoeveel stemmen die afdeling krijgt.

De Ledenraad besluit over:

- inhoudelijke koers en bestedingen van de Fietzersbond (beleidsplan, werkplan en begroting);
- samenstelling van het bestuur;
- vertegenwoordiging van de Ledenraad in het presidium;
- samenstelling van de controlecommissie;
- erkenning van nieuwe afdelingen en vaststelling afdelingsgrenzen.

Verder is de Ledenraad een plek waar actieve vrijwilligers informatie uitwisselen, elkaar inspireren en helpen.

6.4 Ledenraadpresidium

Het Ledenraadpresidium heeft tot taak de Ledenraadsvergaderingen voor te bereiden en te leiden. Het presidium bestaat uit ten minste de Ledenraadsvoorzitter, een plaatsvervangend voorzitter en een lid van het algemeen bestuur en was in 2019 als volgt samengesteld:

Voorzitter: Dick Buursink

Leden: Koen Baart en Jos Oude Elferink

Vertegenwoordiger algemeen bestuur: Nico van Harten

De leden van het presidium worden – met uitzondering van de vertegenwoordiger van het algemeen bestuur – benoemd door de Ledenraad voor een periode van een jaar. Zij zijn steeds herbenoembaar.

6.5 Controlecommissie

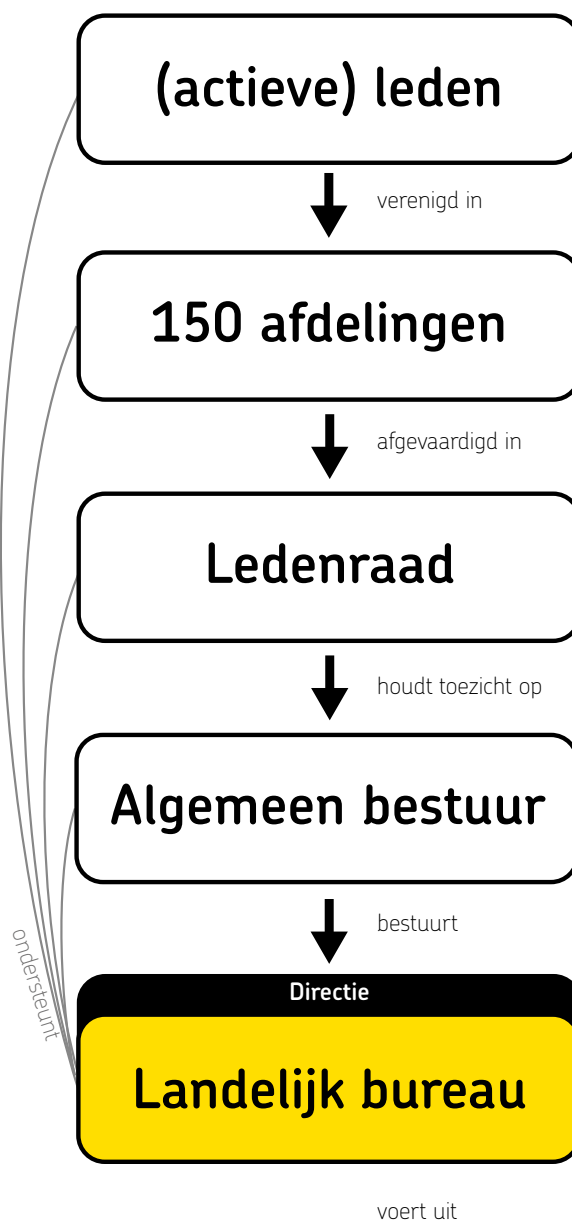
Jaarlijks benoemt de Ledenraad uit zijn afgevaardigden een controlecommissie van ten minste 3 personen. Deze commissie toetst het jaarverslag, inclusief de jaarrekening, aan het werkplan en de begroting en overlegt hierover in april met het algemeen bestuur. Zij brengt in juni verslag uit aan de Ledenraad.

De controlecommissie bestond in 2019 uit Theo van Soest, Jan Kelderman en Peter Visser.

6.6 Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur (AB) is belast met het besturen van de vereniging en vergadert 6 keer per jaar. Notulen van deze vergaderingen zijn voor alle leden op aanvraag beschikbaar. De bestuursleden zijn verantwoordelijk voor de algemene gang van zaken en houden toezicht op het landelijk bureau. Het bestuur wijst uit zijn midden een deelnemer voor het presidium aan. Het AB legt verantwoording af aan de Ledenraad.

Het algemeen bestuur van de Fietzersbond ziet erop toe dat signalen uit de vereniging van leden en actieve leden goed worden opgepikt door het landelijk bureau. Elk jaar

kijkt het bestuur ook terug op het eigen functioneren.

Ieder jaar bespreekt het AB de binnengekomen klachten en de afhandeling daarvan zoals die plaatsvindt binnen de klachtenregeling. In 2019 heeft de Fietzersbond geen formele klachten ontvangen.

Het algemeen bestuur kwam bijeen op 11 maart, 6 mei, 15 september en 9 december. Daarnaast had het bestuur een heidag op 22 mei en 1 december. Tijdens de bestuursvergaderingen kwamen onder meer de volgende onderwerpen aan bod:

- Jaarverslag 2018
- Financiën
- Samenwerking met de Dutch Cycling Embassy
- Vernieuwing ledendemocratie
- Fietsplan 2020 (begroting 2019 is bijgevoegd in de bijlagen)

Rooster van aftreden bestuur Fietzersbond

Bestuurslid	Datum aantreden	4 jaar in bestuur	8 jaar in bestuur
Annette van der Krogt	16-06-2012	16-06-2016	16-06-2020
Nico van Harten	25-01-2014	25-01-2018	25-01-2022
William Nederpelt	25-01-2014	25-01-2018	25-01-2022
Bertie Schonk	23-01-2016	23-01-2020	23-01-2024
Joost Schrage	23-01-2016	23-01-2020	23-01-2024
Franc Weerwind	04-02-2017	04-02-2021	04-02-2025
Bert Warmelink	10-06-2017	10-06-2021	10-06-2025
Wouter Wouters	02-02-2019	02-02-2023	02-02-2027

Eens per jaar brengt de accountant aan het AB verslag uit van zijn bevindingen. De bestuursleden van de Fiet-sersbond werken onbezoldigd; zij kunnen wel hun directe onkosten vergoed krijgen.

Het dagelijks bestuur (DB), bestaande uit de voorzitter, vicevoorzitter en penningmeester van het AB, vergadert op afroep, vooral over personeelszaken. Jaarlijks voert het DB een evaluatiegesprek met de directeur van de Fiet-sersbond. Input voor dat gesprek wordt onder andere gegeven door de personeelsvertegenwoordiging.

In 2019 was de samenstelling van het AB als volgt:

Franc Weerwind – Voorzitter sinds februari 2017

Burgemeester van Almere, bestuurslid ICTU (Informatie- en Communicatietechnologie Uitvoeringsorganisatie), lid deelredactie Bestuurskracht en democratie Platform O i.o., lid van de Raad van Toezicht van Het Vergeten Kind, ambassadeur van Buurtbemiddeling, lid BPD Cultuurfonds

Bert Warmelink – Penningmeester sinds juni 2017

Senior beleidsmedewerker bij de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO)

Nico van Harten – Bestuurslid sinds januari 2014

Specialist werktuigkundige installaties bij Arcadis Nederland BV

Annette van der Krogt – Bestuurslid sinds juni 2012

Manager verantwoord beleggen bij Achmea Investment Management

William Nederpelt – Bestuurslid sinds januari 2014

Consultant AXLE Focused, voorzitter Stichting Rond Uit Dordrecht, docent Hogeschool Rotterdam, vicepresident ECF, boardmember EuroVelo tot juni 2019

Bertie Schonk – Bestuurslid sinds januari 2016

Emeritus hoogleraar Klinische Informatiekunde, bestuurslid Vereniging Te Voet, bestuurslid van de Nederlandse Geologische Vereniging, lid van de Raad van Toezicht van de Stichting Georeizen

Joost Schrage – Bestuurslid sinds januari 2016

Mede-eigenaar De Zaak van Vertrouwen en eigenaar van Joost Schrage Merken & Werken

Wouter Wouters – Bestuurslid sinds februari 2019

Mede oprichter van U+ Creative Concepts en oprichter van Urban Proof

6.7 Directie

De directie is belast met de dagelijkse leiding van het landelijk bureau en handelt conform het directiestatuut. De directie voert het werkplan uit. De directeur wordt betaald conform de cao Sociaal Werk, Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening, schaal 13. Hiermee conformeert de Fiet-sersbond zich aan de Goede Doelen Nederland Regeling beloning directeuren (huidige norm 5.3.2).

De directie was gedurende het hele jaar 2019 in handen van Saskia Kluit. Zij is in 2019 geïnstalleerd als lid van de Eerste Kamer voor GroenLinks. Dit is een bezoldigde nevenfunctie.

Managementteam

De directeur vormt samen met het hoofd Communicatie en Vereniging, het hoofd Financiën en Bedrijfsvoering en sinds de zomer van 2020 ook het hoofd Beleid het managementteam (MT). Alle leden van het MT hebben een aantal medewerkers onder zich.

De samenstelling was in 2019 als volgt:

- Saskia Kluit – Directeur
- Douwtje de Vries – Hoofd Communicatie en Vereniging
- Henk Tuijn – Hoofd Financiën en Bedrijfsvoering tot 1 juli 2019
- Sjoerd Nap – Hoofd Financiën en Bedrijfsvoering vanaf 1 juli 2019
- Jaap Kamminga – Hoofd Beleid vanaf 1 juli 2019

7. Verantwoordingsverklaring

Het bestuur onderschrijft de principes van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen. De uitgangspunten van deze code zijn:

- Binnen de instelling is de functie ‘toezicht houden’ (vaststellen of goedkeuren van plannen en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk gescheiden van het ‘besturen’ dan wel van de ‘uitvoering’.
- De instelling werkt continu aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.
- De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

Hieronder lichten we toe hoe dit bij de Fietzersbond in zijn werk gaat.

1. Binnen de Fietzersbond is de functie ‘toezicht houden’ (vaststellen of goedkeuren van plannen en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk gescheiden van het ‘besturen’ dan wel van de ‘uitvoering’.

Conform de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen wordt de volgende functiescheiding aangehouden:

- De Ledenraad houdt toezicht.
- Het bestuur bestuurt.
- Het landelijk bureau, onder leiding van de directie, voert uit.

Een uitgebreide uiteenzetting staat in hoofdstuk 6.

2. De Fietzersbond werkt continu aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.

Het werkplan van de Fietzersbond is ingericht volgens de SMART-principes (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden). In het jaarverslag vormen de gestelde doelen uit het werkplan de leidraad voor de verslaglegging. Door deze opzet van het werkplan en jaarverslag komen ook niet (volledig) gerealiseerde doelen aan de orde.

Ieder jaar maken we een financiële begroting en een urenbegroting per medewerker en per activiteit. De begroting (geld en uren) wordt ieder jaar in okto-

ber-november opgesteld voor het daaropvolgende jaar. Op dat moment zijn nog niet alle reacties binnen op subsidieverzoeken. Deze komen in de loop van het jaar binnen en hebben een eigen begroting.

Wekelijks registreren de medewerkers de gemaakte uren in het tijdschrijfsysteem en worden facturen ingeboekt in de projectadministratie. Aan de hand van de maandelijkse rapportage volgen projectleiders en het managementteam de besteding van de uren en de budgetten en kan indien nodig bijgestuurd worden. De meeste werkzaamheden worden uitgevoerd door eigen medewerkers. Daar waar specifieke kennis nodig is, maken we gebruik van derden. Beleidsmedewerkers en medewerkers voorlichting besteden zo min mogelijk tijd aan ondersteunende werkzaamheden binnen de projecten. Deze worden verricht door projectondersteuners.

Het managementteam (MT) van het landelijk bureau bespreekt nieuwe activiteiten voor aanvang. In het MT wordt onder meer aandacht besteed aan de inbedding van een nieuwe activiteit in de organisatie en vindt afstemming plaats tussen bestaande activiteiten en de nieuwe activiteit.

Via het interne sociale netwerk Yammer houden alle medewerkers elkaar op de hoogte van ontwikkelingen en voortgang in de projecten. Regelmatig worden plenaire bijeenkomsten gehouden waar medewerkers een project of activiteit bespreken. Doel hiervan is om elkaar te informeren en werkzaamheden op elkaar af te stemmen.

3. De Fietzersbond streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

Onze belanghebbenden zijn alle fietsers in Nederland en mensen die geïnteresseerd zijn in fietsen. Ook beleidsmakers hebben een belang bij de Fietzersbond, omdat we hen ondersteunen bij het voeren van goed fietsbeleid. De leden en vrijwilligers van de Fietzersbond hebben natuurlijk een specifiek belang, omdat zij zich actief willen inzetten voor beter fietsbeleid. Wij communiceren op diverse manieren met deze belanghebbenden, met als doel hen te informeren over ons werk en te luisteren naar de reactie daarop en de wensen van de belanghebbenden.

De Fietzersbond heeft een landelijke website en meer dan 60 websites van lokale afdelingen. Via deze websites informeren we geïnteresseerden en kunnen zij reageren, melding maken van ongewenste fietssituaties en klachten indienen.

Op Fietzersbond.nl vinden bezoekers jaarverslagen, onafhankelijke consumenteninformatie, informatie over verkeersveiligheid en lokaal, regionaal en landelijk nieuws.

De Fietzersbond Routeplanner is het succesvolste onderdeel van de website. Hiermee kunnen bezoekers op maat een fietsroute samenstellen. Dat doen zowel leden als niet-leden veel en vaak.

De Routeplanner wordt gevuld door honderden vrijwilligers. Zij worden ondersteund door het landelijk bureau en kunnen diverse bijeenkomsten bezoeken.

Iedereen kan zich aanmelden voor de Fietsflits. De Fietsflits is de digitale nieuwsbrief van de Fietzersbond met het laatste nieuws over onze activiteiten en acties. Deze wordt 2 keer per maand verstuurd in een oplage van 28.000.

De leden van de Fietzersbond ontvangen 4 keer per jaar het verenigingsblad Vogelvrije Fietser met veel informatie over het werk van de Fietzersbond. De brievenrubriek in het magazine wordt door lezers veel gebruikt. De inhoud van het blad komt terug op Fietzersbond.nl.

De vrijwilligers van de 152 lokale afdelingen zoeken actief de fietser op. Regelmatig zijn ze tijdens acties te vinden met een kraam op een centrale plek waar ze informatie geven over fietsen en luisteren naar wat de lokale wensen en problemen zijn. Op het landelijk bureau staat het team Vrijwilligers klaar om de lokale afdelingen te ondersteunen en van informatie te voorzien. Op de website is een afgebakend deel, VrijwilligersNet, speciaal ingericht voor onze lokale vrijwilligers. Bijna wekelijks ontvangen zij de digitale nieuwsbrief het Schakeltje. Ook zijn er Fietzersbond Academie-avonden waar zij hun kennis kunnen aanvullen. Deze avonden zijn ook digitaal bij te wonen via een webinar. Afdelingen kunnen ieder jaar ideeën aanleveren voor het werkplan. Dit stimuleren we actief.

Ook landelijk zoekt de organisatie contact met fietsers, onder meer via Facebook, Instagram, Twitter en LinkedIn.

De Fietsschool van de Fietzersbond heeft intensief contact met vrijwilligers, de opleiders en docenten. Deze worden tijdens informatiebijeenkomsten en via persoonlijk contact geïnformeerd. Ze hebben een eigen contactpersoon op het landelijk bureau.

De Fietzersbond kent een klachtenregeling. De klachtenregeling heeft 2 doelstellingen: recht doen aan de individuele klager en onze dienstverlening verbeteren. De klachtenregeling is terug te vinden op Fietzersbond.nl/klacht. In 2019 hebben we geen formele klachten ontvangen.

Bestuursverslag: activiteiten Stichting Fietzersbond

Bakfiets.nl

8. Stichting Fietsersbond

Sinds 2016 bestaat naast de vereniging ook de stichting Fietsersbond. Deze ontplooit activiteiten die de missie van de vereniging ondersteunen. Het geldt dat hiermee wordt verdiend, komt ten goede aan de vereniging. De Stichting Fietsersbond is de organisatie achter diverse projecten, waaronder de Fietschool, de Fietsersbond Routeplanner en Fietsen Alle Jaren.

8.1 Vrienden van de Fietsersbond (925)

Sinds eind 2015 heeft de Fietsersbond Vrienden van de Fietsersbond, een structureel samenwerkingsverband tussen de Fietsersbond en marktpartijen. Vrienden van de Fietsersbond zijn bedrijven en organisaties die fietsers een warm hart toedragen. Door vriend te worden van de Fietsersbond steunen zij ons in inhoudelijke, organisatorische en financiële zin waardoor wij onze kernactiviteiten beter kunnen uitvoeren. In 2019 onderzochten we welke bedrijfslidmaatschappen we naast de Vrienden van de Fietsersbond kunnen ontwikkelen.

Doel:

Structurele samenwerkingsverbanden opzetten met relevante partijen uit de private en semipublieke sector die

gericht zijn op het bereiken van gezamenlijke doelen op fietsgebied.

Beoogde resultaten:

- We ontwikkelen nieuwe proposities voor partners en sponsors.
- We ondernemen activiteiten met onze vrienden en zetten samen acties op.
- We organiseren een Vriendenevent.
- We sluiten samenwerkingsverbanden met 2 nieuwe vrienden en behouden onze huidige vrienden.

Gerealiseerd:

- Falco, Dura Vermeer, Gazelle en Hofmans Letselschade zijn Vriend van de Fietsersbond geworden. ENRA, BAM, Pon en Goudappel Coffeng zijn vriend gebleven.
- Op het goedbezochte Vriendendiner gaf BAM een presentatie over goinGDutch, het fietsprogramma waarmee Schiphol, Microsoft, OrangeNXT en BAM luchthavenmedewerkers stimuleren om met de fiets naar Schiphol te komen.

8.2 Fietsschool (901, 902, 903, 904, 908, 921, 924)

De Fietsschool van de Fietzersbond verzorgt fietslessen en andere fietsactiviteiten door heel het land, voor verschillende doelgroepen en opdrachtgevers. We willen de Fietsschool steviger positioneren als partij die de kennis en ervaring heeft om goede fietslespakketten samen te stellen en hier ook mensen voor kan opleiden of inzetten. Voor deze doorontwikkeling hebben we in 2019 verschillende scenario's uitgewerkt.

Doel:

Met fietsles willen we bereiken dat meer mensen veilig en met plezier deelnemen aan het verkeer.

Beoogde resultaten:

- 5.000 kinderen hebben minstens één les of activiteit bijgewoond.
- 1.500 ouderen hebben minstens één les of activiteit hebben bijgewoond.
- 400 forenzen hebben een parcours afgelegd op het thema 'afleiding'.
- We hebben 4 cursussen gegeven aan nieuwkomers.
- We leiden 100 nieuwe fietscoaches op.
- We werken scenario's uit voor de doorontwikkeling van de Fietsschool.

Gerealiseerd:

- Ruim 5.000 kinderen hebben minstens één les of activiteit bijgewoond.
- 1.500 ouderen hebben minstens één les of activiteit hebben bijgewoond.
- We hebben 4 cursussen gegeven aan nieuwkomers.
- We hebben de programma's voor senioren informatiedagen verder ontwikkeld.

Niet gerealiseerd:

- We hebben maar 9 fietscoaches opgeleid omdat onze prioriteiten afgelopen jaar lagen bij het ontwikkelen van betere concepten voor de Fietsschool.
- Wegens wisseling van de wacht is het niet na te gaan of 400 forenzen een parcours af hebben gelegd op het thema 'afleiding'.

8.3 Flevoland (901)

Fietsen houdt je fit en gezond. Maar hoe werkt het dan precies en waarom fietst nog lang niet iedereen? Hier ging het 20 november over op het symposium Fietsend Vooruit van de provincie Flevoland en Fietzersbond Almere. Inspirerende sprekers en goede suggesties en vragen vanuit het publiek zorgden ervoor dat iedereen aan het eind van de dag echt zin had in gezond leven. We kregen enthousiaste reacties van deelnemers en sprekers. Ook voor de provincie was het evenement voor herhaling vatbaar.

Advertenties op Facebook en in dagbladen en een actie in het gemeentehuis van Lelystad hebben goede PR opgeleverd voor de Fietsstadverkiezing. 196 inwoners vulden de Fietsstadenquête in.

Doorn in het oog van Fietzersbond Flevoland is de gebrekkige organisatie van fietsomleidingen in de provincie. Een workshop voor wegbeheerders over de ins en outs van het goed organiseren van wegomleidingen is in voorbereiding.

Doel:

- Betere fietsvoorzieningen en verkeersveiligheid voor fietsers en het stimuleren van (veilig) fietsen in de provincie Flevoland.

Beoogde resultaten:

- We organiseren een symposium ter promotie van de Fietsstadverkiezing.

Gerealiseerd:

- Circa 100 belangstellenden woonden het symposium Fietsend Vooruit bij.
- We hebben data verzameld over de fietsbeleving in Flevoland.

8.4 Fietsen Alle Jaren (914)

Sinds 2016 voeren we het programma Fietsen Alle Jaren uit. Onze vrijwilligers nemen per keer 2 kwetsbare of niet meer mobiele mensen mee voor een fietstocht in een riksja. Ze luisteren naar hun verhalen en geven hun de tijd en zorg die zij zelf ook in hun leven hebben gegeven. Er komen herinneringen boven aan vroeger die de deelnemers delen met de bestuurder en rijder en ze ervaren opnieuw het gevoel van 'de wind door je haar'.

In 2019 zijn riksja's gaan rijden in 2 nieuwe gemeenten: Deventer en Maastricht. Er zijn ook initiatieven afgehaakt bij Fietsen Alle Jaren, die wel actief blijven als losstaand project. In 2019 reden in 15 gemeenten 20 riksja's.

We hebben regelmatig met Fietsen Alle Jaren op beurzen en congressen gestaan, onder meer tijdens een bijeenkomst van de nationale coalitie Een tegen Eenzaamheid, waarbij de Fietzersbond sinds dit jaar is aangesloten, met Fietsen Alle Jaren als uithangbord.

Fietsen Alle Jaren wordt steeds meer een community waarin de lokale initiatieven succeservaringen delen en samen van het project een succes maken. Wel zijn er nog verbeterpunten in de onderlinge samenwerking tussen de initiatieven, voornamelijk in de manier waarop lokale vrijwilligers meewerken aan verdere expansie van het project in Nederland.

Doel:

Vrijwilligers nemen kwetsbare of niet meer mobiele mensen mee voor een fietstocht in een riksja, zodat zij kunnen blijven fietsen en zich zo verbonden voelen met andere fietsers.

Beoogde resultaten:

- We starten ten minste 6 nieuwe lokale initiatieven in steden waar nog geen riksja rijdt. Van de 24 lopende initiatieven houden we ten minste 90 procent 'binnenboord' bij het project.
- Meer en een ander soort vrijwilligers is betrokken bij de Fietsersbond.
- We organiseren 2 landelijke inspiratiebijeenkomsten georganiseerd voor de lokale vrijwilligers.
- We halen meer verhalen op bij de deelnemers aan het project om deze te delen.

Gerealiseerd:

- Er zijn op 2 nieuwe plekken in Nederland riksja's gaan rijden, 4 minder dan beoogd. Er zijn ook 3 initiatieven zelfstandig verdergegaan, toen hun startcontract afliep.
- Nieuwe vrijwilligers hebben zich bij ons aangesloten, meestal met werkervaring in de gezondheidszorg of het sociale domein.
- Op 2 landelijke inspiratiebijeenkomsten hebben lokale vrijwilligers kennis en ervaringen uitgewisseld.
- Vrijwilliger Serah Hoeks heeft verhalen van ouderen verzameld die meerijden met de riksja. Deze zijn online gepubliceerd en veel gedeeld via social media.

8.5 Fietsvriendelijk Bedrijf (970)

Met Fietsvriendelijk Bedrijf adviseert en begeleidt de Fietsersbond bedrijven bij het verbeteren van hun fietsvoorzieningen en het stimuleren van fietsen naar het werk. Bedrijven verdienen hiermee het certificaat Fietsvriendelijk Bedrijf. De Fietsersbond draagt hiermee bij aan de ambitie van het kabinet om 200.000 extra forenzen uit de auto en op de fiets te krijgen of op de fiets in combinatie met ov.

In 2018 was de TU/e de eerste organisatie die ervoor koos om zich te laten certificeren. In mei ontving de universiteit het Gouden Certificaat. Daarna volgden onder andere Erasmus MC, Wageningen University & Research, Schuberg Philis en het Wereld Natuur Fonds. Rotterdam is de eerste gemeente die Fietsvriendelijk Bedrijf werd. Tijdens het fietsevenement in de stad ontving wethouder Judith Bokhove het Bronzen Certificaat.

September was dit jaar dé Fiets naar je Werk-maand: meer dan 850 deelnemers registreerden onder de titel Love To Ride een maand lang hun woon-werkfietsritten. Daarmee maakten zij kans op mooie prijzen. Met de Fiets

naar je Werk-maand stimuleert de Fietsersbond mensen om vaker de fiets naar het werk te pakken. Doel: zoveel mogelijk mensen te stimuleren om op de fiets naar het werk te gaan. Dit leidt tot minder ziekteverzuim, minder behoefte aan parkeerruimte, minder CO₂-uitstoot, betere bereikbaarheid en fittere werknemers.

Beoogde resultaten:

- We informeren bedrijven over de voordelen van fietsen naar het werk.
- We verbinden ons aan bedrijven die het certificaat Fietsvriendelijk Bedrijf daadwerkelijk willen halen.
- We begeleiden en certificeren deze bedrijven.
- Met de campagne Fiets naar je werk stimuleren we forenzen de fiets te pakken.
- We streven naar 50 gecertificeerde Fietsvriendelijke Bedrijven in 2019.
- We voeren ten minste 2 'Fietsen naar het werk'-campagnes.

Gerealiseerd:

- In 2019 kozen 15 organisaties voor deelname aan Fietsvriendelijk Bedrijf.
- In september haakten we aan bij de succesvolle internationale campagne Love to Ride, samen met de provincie Zuid-Holland, die de fietsstimuleringscampagne ondersteunde. De 858 deelnemers van 124 organisaties registreerden in september meer dan 13.000 ritten. Samen fietsten zij maar liefst 263.000 kilometer: dat is meer dan 6 keer de aarde rond.

Niet gerealiseerd:

- We hebben in 2019 15 bedrijven gecertificeerd. Hiermee is doelstelling van 50 niet gehaald. Er zat meer tijd dan verwacht tussen het eerste contact en het tekenen van de offerte. Fietsen (naar het werk) heeft vaak de aandacht binnen een organisatie, maar zelden de hoogste prioriteit.
- Een tweede campagne, naast Love to Ride, is niet van de grond gekomen.

8.6 Fietsnetwerk van Nederland (941)

De Fietsersbond ondersteunt overheden de (fiets)infrastructuur zo in te richten dat fietsers veilig kunnen fietsen. De Fietsersbond SPI, een quickscan van de verkeersveiligheid van het fietsnetwerk van een overheid, is daarbij een belangrijk hulpmiddel. In samenwerking met Goudappel Coffeng hebben we de Fietsersbond SPI verder verbeterd.

De Fietsersbond Routeplanner is voor fietsers een belangrijk hulpmiddel om de juiste route te vinden. De Routeplanner helpt niet alleen de kortste route te vinden, je plant er ook recreatieve fietsroutes of de beste route naar je werk mee. Dankzij een fondsenwervingsactie onder leden en donateurs kunnen we de Routeplanner-app

volgend jaar verder verbeteren.

Doel:

Fietzers adviseren over geschikte routes en overheden voorzien van data over gebruik en kwaliteit van hun fiets-netwerk.

Beoogde resultaten:

- Het gebruik van de desktopversie neemt toe met 5 procent.
- Het aantal appdownloads groeit met 10 procent.
- 10 gemeenten nemen de Fietzersbond Safety Performance Index (SPI) af.
- 2 provincies nemen de Fietzersbond Pedelec-planner af.

Niet gerealiseerd:

- Mede door groeiende concurrentie nam het bezoek aan de desktopversie van de Fietzersbond Routeplanner af met 10 procent.
- Het aantal appdownloads was niet goed in beeld te krijgen om dit goed te monitoren. Bij Google waren het er meer dan 100.000.
- Alleen de provincie Drenthe heeft de Fietzersbond SPI afgenomen. Gemeenten lijken nog (steeds) niet goed klaar voor risicogestuurd werken, zoals in het Strategisch Plan Verkeersveiligheid van de Rijksoverheid wordt beoogd.
- De Pedelec-planner is niet actueel genoeg om hem goed te kunnen vermarkten en is hierdoor ook niet verkocht.

Bestuursverslag: Financieel resultaat en begroting 2020

9. Financieel resultaat

De rapporteringsvaluta is de euro. De Fietzersbond heeft financieel een goed jaar achter de rug. Het operationeel resultaat van de vereniging bedraagt 44.073. De projecten binnen de vereniging zijn volgens verwachting uitgevoerd.

De stichting sluit het jaar af met een klein negatief resultaat van -1.993. De Fietsschool heeft uiteindelijk een goed jaar achter de rug, waar een aantal andere projecten de verwachtingen niet helemaal hebben waar kunnen maken waardoor het gedurende het gehele jaar toch spannend was of de begroting gerealiseerd zou kunnen worden.

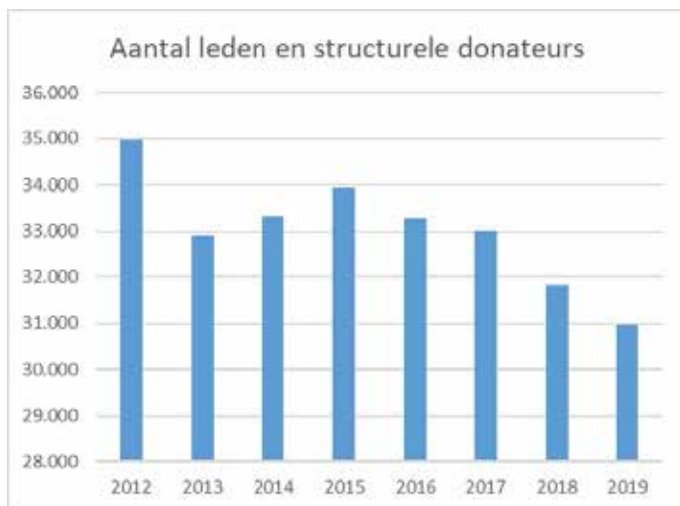
Wat opvalt is dat het financieel resultaat van de vereniging en de stichting sterk afwijkt van het operationeel resultaat. De vereniging laat een positief resultaat zien van 344.073 versus een negatief resultaat in de stichting van -206.993. Dit komt doordat een erfenis, toegezegd aan de stichting Fietzersbond in 2017 (conform de eisen van het CBF) in dat jaar ook verwerkt in het resultaat, na actie van de Fietzersbond alsnog is toegekend aan de vereniging. Deze overboeking van stichting naar vereniging heeft gevolgen voor het resultaat in beide entiteiten (205.000). Dit is een kostenneutrale verrekening. Echter, omdat de erfenis nu is toegekend aan de vereniging in plaats van stichting, hoeft er geen erfbelasting afgedragen te worden. Dit zorgt in 2019 voor extra inkomsten in de vereniging (95.000). Dit bedrag is in 2019 nog niet ontvangen maar moet wel worden verwerkt. De daadwerkelijke ontvangst

gebeurt naar verwachting in de eerste helft van 2020. In 2019 is het nieuwe ledenadministratiesysteem in gebruik genomen. De operationele kosten van dit systeem zijn een stuk lager dan van het vorige systeem en bovendien zorgt dit systeem ervoor dat er efficiënter gewerkt kan worden binnen bijna alle aspecten van de ledenadministratie. Het systeem zorgt ook voor een zuiverder inzicht in de ontvangen gelden. Verder fungeert het systeem steeds meer als *marketing automation tool*, waardoor we makkelijker met leden en donateurs kunnen communiceren en de mogelijkheden hiervan worden in 2020 verder onderzocht.

In 2019 is, met succes, veel tijd besteed aan het afronden en het onder de aandacht brengen van onze Fietsvisie 2040. De visie, die we samen met fietsers, leden, vrijwilligers, medewerkers en het bestuur hebben geschreven, is begin februari vastgesteld door de Ledenraad. Daarna zijn onze afdelingen ermee op pad gegaan en is het document aangeboden aan wethouders, provinciale gedeputeerden en andere bestuurders.

De vereniging Fietzersbond is in 2019 (wederom) gedaald in ledenaantal van 31.808 naar 30.961. De gemiddelde bijdrage per lid is licht naar beneden gegaan, van 40,61 naar 40,46.

In onderstaande grafieken is weergegeven de optelling van het aantal leden en het aantal structurele donateurs, alsmede het totaalbedrag aan ontvangen baten.

Het Centraal Bureau Fondsenwerving toetst een drietal kengetallen conform Richtlijn 650, in onderstaande tabel zijn deze normen weergegeven alsmede de uitkomsten van het afgelopen jaar.

Definitie norm	Maximum	2019	2018
Besteed aan doelstellingen t.o.v. totale lasten		82%	83%
• Waarvan aan belangenbehartiging		40%	41%
• Waarvan aan consumentenvoorlichting		18%	22%
• Waarvan aan diensten		24%	20%
Eigen fondsenwerving kosten t.o.v. baten	25%	14%	16%
Besteed aan beheer en administratie t.o.v. totale lasten	10%	10%	10%

De totale kosten van fondsenwerving bedragen in 2019 209.217. Dat is 14% van de inkomsten uit eigen fondsenwerving. Ter vergelijking: in 2018 was dit 16%. Hiermee zitten we – gerekend over de afgelopen drie jaar – ruim onder de vroegere CBF norm van 25%.

Er worden vooral leden geworven via de website van de Fietzersbond, door middel van *affiliated marketing* (ban-ners) en via Facebook. Ook de lokale afdelingen werven leden bij activiteiten en via hun afdelingswebsite.

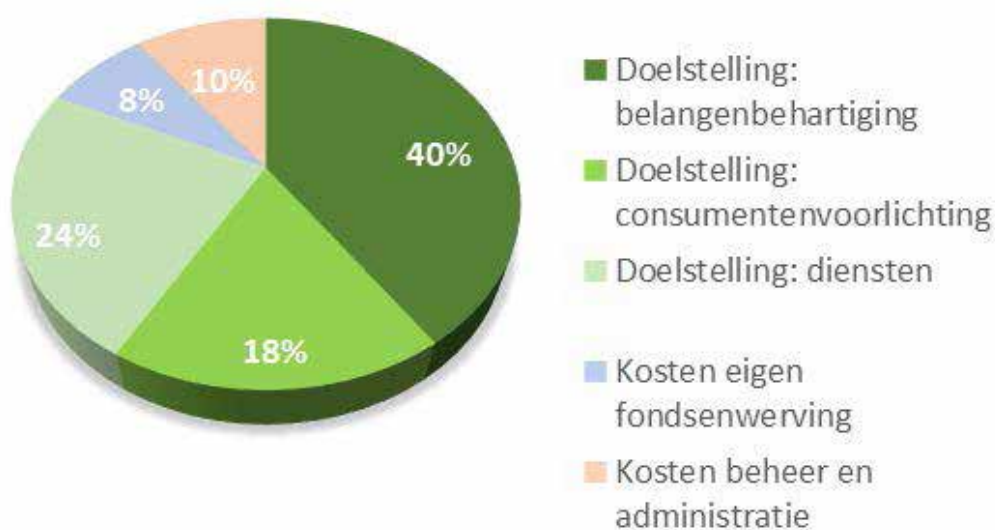
Het doel blijft meer bezoekers te trekken naar de website en ze op die wijze verder te interesseren voor het werk van de Fietzersbond. Daarnaast ontwikkelen we acties in samenwerking met partners om nieuwe type leden te werven. De (intern geformuleerde) randvoorwaarde voor

het actief werven van fondsen is dat de kosten binnen twee jaar terugverdiend moeten worden.

De kosten van Beheer & Administratie kwamen uit op 268.343, dit is 10% van de totale kosten, gelijk aan de door onszelf nagestreefde norm. Dit is tevens gelijk aan het percentage in 2018, echter absoluut zijn de kosten afgenomen met ruim 10.000.

In 2019 is € 2.172.804 van de totale besteding uitgegeven aan de doelstellingen. De zogenaamde bestedingsratio komt daarmee op 82% Ter vergelijking: in 2018 was dat 83%. De donatiecampagne in 2019 stond in het teken van de Fietsrouteplanner en heeft 87.000 opgeleverd, een enorm succes. Hiervoor is 20.000 in 2019 aangewend ten gunste van de Fietsrouteplanner.

Kostenverdeling 2019

9.1 Financieel beleid

De Fietzersbond hanteert een behoudend financieel beheer. Uitgangspunt is dat de inkomsten op een verantwoorde manier worden beheerd en besteed. Hiertoe hanteren we de regels van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) en controleert een onafhankelijke accountant de jaarrekening.

De Fietzersbond houdt alleen reserves aan met een vooraf bepaalde bestemming en vindt reservering van middelen wenselijk om het bereiken van de doelstellingen te kunnen voortzetten, uiteraard rekening houdend met de regelgeving van het CBF ten aanzien van verantwoord vermogensbeheer. In de jaarrekening is in de paragraaf Grondslagen van de balans een toelichting hierop te lezen. In de paragraaf Toelichting bestedingen is een overzicht opgenomen met de gehanteerde normen. De Fietzersbond streeft naar een percentage van maximaal 10% voor kosten beheer & administratie (B&A) zodat zoveel mogelijk geld aan de doelstellingen kan worden besteed. Hierbinnen is belangenbehartiging het belangrijkste doel.

9.2 Risicomanagement

De Fietzersbond behoort tot de goededoelensector, waarbij reputatie één van de grootste risico's vormt. De vereniging Fietzersbond is als fondsenwervende instelling niet alleen sterk afhankelijk van leden en donateurs, maar ook van het ontvangen van subsidies en contributies. Ons risicobeleid is dan ook in belangrijke mate gericht op het vermijden van reputatie risico's. Vertrouwen bij geldgevers/donateurs is essentieel. Verder is het van belang dat een deel van de organisatie flexibel inzetbaar is voor de telkens wisselende projecten en activiteiten. En bij dit alles is het natuurlijk van belang dat de vaste werknemers met vertrouwen en plezier hun werk (blijven) doen. In 2019 was de verhouding Vast – Flexibel, berekend op basis van de betaalde kosten voor inhuur en tijdelijke uitbreiding van het aantal uren van medewerkers 76% - 24%. Hiermee voldoen we aan de door onszelf vastgestelde norm van 20% flexibele bezetting.

Onderstaande maatregelen zijn afgelopen jaren ingevoerd om de risico's te mitigeren:

1. Vanaf 2019/2020 worden Jaarplannen opgesteld die in lijn zijn met een meerjarenvisie 2040. Vanaf 2020 zullen we de organisatiestructuur in lijn brengen met de speerpunten uit die toekomstvisie.
2. In 2018 is het Bedrijfshulpverleningsplan herzien. De Fietzersbond heeft een vertrouwenspersoon.
3. In 2019 is weer een Medewerker Tevredenheids onderzoek (MTO) gehouden, waarvan de resultaten besproken zijn met het personeel en het bestuur en de zorgpunten verder uitgewerkt zullen worden in een werkdruk-onderzoek.

4. In 2019 is een R.I.E., Risico Inventarisatie & Evaluatie gehouden, m.n. gericht op ARBO (Arbeidsomstandigheden) en werkdruk. De vorige R.I.E. is in 2017 gehouden. De Fietzersbond heeft een Preventiemedewerker.
5. Het planning & controlproces is opnieuw beschreven en het instrumentarium is hier op aangepast.
6. De Fietzersbond heeft in het begin van 2018 en doorlopend in 2019 veel tijd gestoken in de nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), wat onder meer heeft geleid tot een eisenpakket voor het nieuwe ledenadministratiesysteem (incl. CRM pakket).
7. In 2019 heeft de Fietzersbond een (financiële) risicoanalyse gemaakt en op basis daarvan een nieuwe hoogte van de reserve bepaald.

Verder blijft de Fietzersbond de volgende principes strikt hanteren:

8. Het voeren van Good Governance: duidelijke scheiding van taken en verantwoordelijkheden, vastlegging van beslissingen, en competenties van het bestuur sluiten aan bij de organisatie.
9. Het voldoen aan de Erkenningregeling van het CBF, zodat zichtbaar is dat onze maatschappelijke doelen worden gerealiseerd en hoe we omgaan met onze middelen. Zo wordt er bijvoorbeeld geen onnodig geld opgepot. Ook vinden geen beleggingen plaats met het vermogen en is dit vermogen bij verschillende banken ondergebracht. Ook worden nieuwe bestuursleden extern geworven en vindt zelfevaluatie plaats van het bestuur. De rol van de voorzitter is cruciaal voor vertrouwen en slagvaardigheid.
10. De accountant controleert elk jaar de jaarrekening en interne procedures.
11. De controlecommissie controleert namens de Ledenraad – op basis van het conceptjaarverslag – of de organisatie het op de Ledenraad vastgestelde beleid voldoende heeft uitgevoerd en de jaarrekening voldoet aan alle daaraan te stellen eisen.

10. Vooruitblik en begroting 2020

2020 is een uitdagend jaar voor de Fietzersbond. Er staan grote veranderingen op stapel. We gaan op een andere manier werken, hebben in februari de gemeente Veenendaal uitgeroepen tot Fietsstad 2020 en moeten net als de rest van de wereld omgaan met de gevolgen van het coronavirus.

10.1 Fietsplan 2020

In 2019 heeft de Fietzersbond de Fietsvisie 2040 vastgesteld, ons toekomstdocument voor de komende twintig jaar. Ons jaarlijkse werkplan heeft ook een update gehad. Voortaan noemen we dit het Fietsplan en wordt hierin nog nadrukkelijker dan voorheen de verbinding gelegd met ons toekomstplan. Het nieuwe Fietsplan betekent ook een andere organisatie. De Fietzersbond werkt voortaan met vier thema's die programma's vormen binnen de organisatie: Ruimte & Leefbaarheid, Mobiliteit, Veiligheid & Gezondheid en Fietsgeluk. Daarnaast hebben we programma's voor Algemeen Fietsbeleid, Vrijwilligersmanagement, Communicatie & Marketing en de Werkorganisatie.

Extra aandacht in het Fietsplan is er voor de toekomst van de vereniging. We zijn een vereniging met enthousiaste en betrokken leden. Maar we willen meer en werken verder

toe naar een vereniging die nog levendiger en diverser is: een vereniging waarvoor sympathisanten zich makkelijk kunnen inzetten en die er is voor alle soorten fietsers, van alle leeftijden en culturele achtergronden.

10.2 Fietsstad 2020

Op een druk bezocht congres eind februari reikte oud-prof wielrenster Marijn de Vries de titel Fietsstad 2020 uit aan de gemeente Veenendaal. Beste grote gemeente was Enschede, beste kleine gemeente werd Winterswijk. Scherpenzeel was de grootste stijger binnen het klassement, terwijl Schiermonnikoog een eervolle vermelding kreeg en zo de top vijf compleet maakte. De media-aandacht voor de Fietsstad-verkiezing was minder dan gebruikelijk, omdat de avond voor het congres de eerste Nederlandse patiënt met de ziekte COVID-19 bekend was gemaakt.

10.3 Coronavirus

Ook de Fietzersbond wordt geraakt door de onzekere tijden waarin het coronavirus SARS-CoV-2 de wereld gestort heeft. Sinds de Rijksoverheid op 12 maart alle

Nederlanders opriep om thuis te gaan werken opereert de Fietzersbond ook grotendeels vanuit huis. Op het kantoor aan de Nicolaas Beetsstraat in Utrecht werken alleen mensen die dat thuis niet kunnen. Dagelijks wordt er via een videovergadering afgestemd waar de prioriteiten liggen. Ook afspraken met externe relaties vinden digitaal plaats. Vrijwilligers worden met digitale middelen ondersteund. Zo proberen de medewerkers van de Fietzersbond de meeste activiteiten draaiende te houden. Sommige activiteiten, zoals fietslessen, Fietscafés en andere bijeenkomsten waar fysieke nabijheid noodzakelijk is, zijn voorlopig afgelast

Meer informatie over de maatregelen die de Fietzersbond heeft genomen en de risico's voor 2020 staat in de jaarrekening, pagina 64.

Fietsen in tijden van het coronavirus

Fietsen biedt mensen ook mogelijkheden in deze tijd. De fiets wordt door overheden in de hele wereld gepromoot als een gezonde manier om je te verplaatsen. Een goed alternatief voor het te drukke openbaar vervoer, ook als in de nabije toekomst de maatregelen versoepeld worden. Er lijkt op veel plekken draagvlak te zijn om bij de verregaande maatregelen die de anderhalvemetersamenleving vereist ook de fiets nadrukkelijk op te nemen. Bredere fietspaden, lagere snelheden en meer ruimte voor fietsers en voetgangers, het zijn allemaal scenario's die wereldwijd zelfs in de meest verstokte autosteden op tafel liggen. De Fietzersbond zet zich in om een verantwoorde manier van fietsen te promoten. Fietsen houdt je zowel fysiek als mentaal gezond te blijven en is heel belangrijk voor de mobiliteit. Niet alleen in Nederland, maar over de hele wereld. Op onze website staan tips en dagelijkse updates over het fietsen in tijden van het coronavirus:

www.fietzersbond.nl/corona

Begroting 2020

	Begroting 2020	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Baten			
Baten van particulieren	1.175.000	1.390.053	1.318.455
Baten van bedrijfsleven	70.000	56.667	32.518
Baten van loterijorganisaties	0	0	0
Baten van subsidies van overheden	954.139	766.385	744.946
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	0	0	45.236
Baten van andere organisaties zonder winststreven (voorheen vermogensfondsen)	0	0	0
Som van de geworven baten	<u>2.199.139</u>	<u>2.213.105</u>	<u>2.141.155</u>
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	570.156	545.452	525.565
Detachering Stichting Fietsersbond	0	0	0
Overige baten	40.900	20.563	29.177
Som van de baten	<u>2.810.195</u>	<u>2.779.120</u>	<u>2.695.897</u>
Lasten			
Besteed aan de doelstelling:			
Ruimte & Leefbaarheid	331.644	0	0
Mobiliteit	154.543	0	0
Veiligheid & Gezondheid	670.333	0	0
Fietsgeluk	197.892	0	0
Vrijwilligersmanagement	231.924	0	0
Communicatie/consumentenvoorlichting	465.994	0	0
Algemeen Fietsbeleid	178.931	0	0
Belangenbehartiging	0	1.070.653	1.147.825
Consumentenvoorlichting	0	474.626	628.317
Diensten	0	627.524	551.455
	<u>2.231.261</u>	<u>2.172.803</u>	<u>2.327.597</u>
Kosten eigen fondsenwerving	325.766	209.217	210.788
Kosten Beheer en administratie	283.865	268.343	279.464
Som van de lasten	2.840.892	2.650.363	2.817.849
Saldo voor financiële baten en lasten	-30.697	128.755	-121.952
Saldo financiële baten en lasten	0	3	225
Saldo voor vennootschapsbelasting	-30.697	128.758	-121.727
Saldo vennootschapsbelasting	0	-8.324	0
Saldo van baten en lasten**	-30.697	137.082	-121.727

Jaarrekening 2019

11. Jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld conform de definities en vormeisen van het CBF. In de jaarrekening staan, in zowel de balans als de staat van baten en lasten, achter de posten nummers die refereren aan paragrafen waar een toelichting is te lezen op de bijbehorende post. Deze nummers staan in de kolom ref.(referentie). De rapporteringsvaluta van de jaarrekening is de euro. De hieronder vermelde cijfers zijn van de verenging en stichting samen.

Geconsolideerde balans per 31 december 2019 (na resultaatbestemming)

	ref.	31-12-2019	31-12-2018
ACTIVA			
Immateriële vaste activa	1	170.518	136.029
Materiële vaste activa	1	26.474	37.561
		<u>196.992</u>	<u>173.590</u>
			
Nog te ontvangen baten	2	381.893	427.664
Vordering op groepsmaatschappijen	2	0	0
Debiteuren	2	116.079	111.278
Overige en overlopende activa	2	31.379	20.699
Vordering vennootschapsbelasting	2	0	16.602
		<u>529.351</u>	<u>576.243</u>
			
Spaar- / depositorekeningen	3	333.567	333.345
Betaalrekeningen en kas	3	376.417	114.064
		709.984	447.409
		<u>1.436.327</u>	<u>1.197.242</u>
Totaal activa			
PASSIVA			
Reserves	4		
Continuïteitsreserve		445.000	272.935
Bestemmingsreserve		324.800	399.840
Overig vrij besteedbaar vermogen	4	108.582	68.526
		<u>878.382</u>	<u>741.302</u>
			
Kortlopende schulden	5		
Belasting en premies		94.282	93.686
Reservering vakantiegeld/-dagen		67.068	67.093
Vooruit ontvangen baten		263.940	58.415
Schulden aan groepsmaatschappijen		1	0
Crediteuren		89.786	89.799
Overige en overlopende passiva		42.867	146.948
		<u>557.945</u>	<u>455.941</u>
			
Totaal passiva		1.436.327	1.197.242

Geconsolideerde Staat van Baten en Lasten over 2019

	Ref.	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Baten				
Baten van particulieren	6	1.390.053	1.255.407	1.318.455
Baten van bedrijfsleven	6	56.667	50.000	32.518
Baten van loterijorganisaties	7	0	0	0
Baten van subsidies van overheden	8	766.385	736.297	744.946
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	9	0	0	45.236
Baten van andere organisaties zonder winststreven (voorheen vermogensfondsen)	9	0	0	0
Som van de verworven baten		2.213.105	2.041.704	2.141.155
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	9	545.452	482.130	525.565
Detachering Stichting Fietsersbond	9	0	0	0
Overige baten	9	20.563	36.000	29.177
Som van de baten		2.779.120	2.559.834	2.695.897
Lasten				
Besteed aan de doelstelling:	10			
• Belangenbehartiging		1.070.653	889.520	1.147.825
• Consumentenvoorlichting		474.626	641.993	628.317
• Diensten		627.524	567.342	551.455
		2.172.803	2.098.855	2.327.597
Kosten eigen fondsenwerving	11	209.217	230.870	210.788
Kosten beheer en administratie	12	268.343	235.176	279.464
Som van de lasten		2.650.363	2.564.901	2.817.849
Saldo voor financiële baten en lasten		128.755	-5.067	-121.952
Saldo financiële baten en lasten	3	0	0	225
Saldo voor vennootschapsbelasting		128.758	-5.067	-121.727
Saldo vennootschapsbelasting		-8.324	0	0
Saldo van baten en lasten		137.082	-5.067	-121.727

Bestemming saldo van baten en lasten

Toevoeging/onttrekking aan:	2019	2018
Reserves		
• Continuïteitsreserve	172.065	0
• Bestemmingsreserve afdelingen	0	0
• Bestemmingsreserve St. projectburo A'dam	0	0
• Bestemmingsreserve lokaal activisme	0	-20.788
• Bestemmingsreserve innovatieprojecten Vereniging	1.065	-40.000
• Bestemmingsreserve nalatenschappen	-26.106	-18.000
• Bestemmingsreserve toekomstige projecten	-50.000	0
Vrij besteedbaar vermogen	40.056	-42.937
	137.080	-121.725

Geconsolideerde kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in 2019 beschikbaar zijn gekomen en van het gebruik ervan, en is opgesteld volgens de indirecte methode. Het overzicht geeft een verklaring voor de mutatie van het saldo liquide middelen op de balans (spaar- en betaalrekeningen, ref. 3).

Geconsolideerde kasstroomoverzicht

	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	137.081	-121.726
Aanpassingen voor afschrijvingen	43.545	31.684
Veranderingen in werkkapitaal	0	0
Mutaties vorderingen en overlopende activa	46.893	-124.381
Mutaties langlopende en kortlopende schulden	102.004	79.490
	329.523	-134.933
 Kasstroom uit investeringsactiviteiten	 -66.947	 -66.947
Investerings in (im)materiële vaste activa	-66.947	-121.922
		-256.855
	262.575	
Mutatie geldmiddelen		
Liquide middelen per 1 januari	447.409	704.264
Liquide middelen per 31 december	710.152	447.409
	262.575	-256.855

Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2019

Algemeen

De jaarverslaggeving van de Fietzersbond is ingericht volgens de richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. Uniek aan deze richtlijn is dat onderscheid wordt gemaakt tussen kosten die gemaakt worden om gelden te werven, kosten die gemaakt worden in het kader van beheer en administratie en kosten die worden gemaakt om de doelstellingen van de organisatie te bereiken. De Fietzersbond kan goed inzichtelijk maken hoeveel middelen aan de primaire doelstelling worden besteed.

De richtlijn is in 2016 geactualiseerd, met een aangepast model van baten en lasten.

Activiteiten

De Fietzersbond zet zich in voor veilig en comfortabel fietsen en levert daarmee een bijdrage aan een leefbaar, gezond en actief Nederland én aan fietsgeluk voor iedereen. Om dit te bereiken, voeren we activiteiten uit met drie doelstellingen; belangenbehartiging, consumenteninformatie en diensten.

De vereniging staat ingeschreven bij de kamer van koophandel onder nummer 40464671. Hiernaast is er de stichting Fietzersbond die activiteiten ontplooit die de missie van de vereniging ondersteunen. De stichting staat ingeschreven bij de kamer van koophandel onder nummer 65165950. In het bestuursverslag staan de verschillende activiteiten nader beschreven. Vestigingsplaats van zowel vereniging als stichting Fietzersbond is Utrecht.

Consolidatie

De jaarrekening omvat de financiële gegevens van de vereniging Fietzersbond te Utrecht met opnemings van de financiële gegevens van de stichting Fietzersbond te Utrecht. De onderlinge kosten/baten zijn geëlimineerd in de geconsolideerde gegevens. Apart is opgenomen de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten van de vereniging. Die van de stichting zijn als bijlage opgenomen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde. Als kortlopende vorderingen en schulden zijn de bedragen verantwoord die in het eerstvolgende jaar zullen worden ontvangen respectievelijk betaald.

Vaste activa

De Fietzersbond maakt onderscheid in materiele en immateriële activa. Tot de materiele activa behoren de computers, printers, laptops, mobiele telefoons en inventaris (kasten, bureaus, stoelen, vergadertafels). Tot de immateriële activa behoren de externe kosten ('investeringen') voor de ontwikkeling en implementatie van software, voor zover deze aantoonbaar is geïmplementeerd ter verbetering van de efficiency in onze processen. Materiele vaste activa worden afgeschreven over 3 jaar (computers, werkstations en mobiele telefonie), of 10 jaar (inventaris). Immateriële activa worden afgeschreven over 5 jaar. Dit alles op basis van de geschatte economische levensduur.

Alle materiele en immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde, onder aftrek van de afschrijvingen. Op elke balansdatum (laatste dag van het jaar) wordt beoordeeld of er bijzondere waardeverminderingen hebben plaatsgevonden. Bijvoorbeeld omdat een item onherstelbaar kapot is gegaan of vervroegd is vervangen. In deze gevallen is het waardeverminderingsverlies direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten. Een aanpassing van de gebruiksduur en/of restwaarde wordt toekomstgericht doorgevoerd.

Bij de toelichting van de activa is zichtbaar gemaakt of deze bestemd zijn voor de bedrijfsvoering of voor de doelstelling.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Reserves en fondsen

Binnen de vereniging is een continuïteitsreserve gevormd, bedoeld om de continuïteit te waarborgen in geval van (tijdelijke) tegenvallende inkomsten. Deze reserve voldoet aan de eis van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) dat de continuïteitsreserve niet hoger mag zijn dan maximaal anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. In 2018 heeft het bestuur op basis van

een risicoanalyse de richtlijnen voor deze reserve van de Fietzersbond vastgesteld en de hoogte van deze reserve bepaald op maximaal 445.000. Dit bedrag wordt elke vijf jaar herijkt, dus in 2023 wordt een nieuwe berekening gemaakt.

De reserve 'vrij besteedbaar vermogen' heeft tot doel de financiële weerbaarheid van de Fietzersbond te vergroten in jaren dat de exploitatie een negatief resultaat heeft. Het bestuur bepaalt de bestemming van het resultaat. De reserve 'vrij besteedbaar vermogen' dient maximaal 150.000 hoog te zijn. Samen met de continuïteitsreserve is dit sinds 2014 het weerstandsvermogen.

Het bestuur heeft in 2014 besloten om de bestemmingsreserves activa op te heffen en dit saldo toe te kennen aan een nieuwe bestemmingsreserve toekomstige projecten. Hiermee blijft een zekere investeringsruimte behouden. Deze reserve kan bijvoorbeeld verbetering van de website als bestemming hebben. De hoogte van deze reserve wordt maximaal 50.000 voor de vereniging en 50.000 voor de stichting, en als eerste aangevuld uit de resultaatbestemming bij een positief resultaat.

Bij de vaststelling van het werkplan en begroting 2017 heeft het bestuur besloten voor een nieuwe bestemmingsreserve lokaal activisme. Deze reserve is bestemd voor de lokale afdelingen en de hoogte wordt gevormd door de afdrachtenregeling van voorgaand jaar. Afdelingen kunnen aanspraak maken op deze reserve. Dit bedrag blijft onderdeel van het weerstandsvermogen.

Sinds 2016 ontvangt de Fietzersbond nalatenschappen die in eerste instantie gebruikt worden voor de vorming van een aparte bestemmingsreserve. Deze reserve wordt gevormd door de toegezegde baten van nalatenschappen waaraan geen doel is meegegeven. Het beleid is eerst de ontvangst van het bedrag, waarna een toekenning aan een specifiek project plaatsvindt. Bij het vaststellen van de resultaatbestemming 2017 zijn zo de bestemmingsreserve Innovaties vereniging en Toekomstige projecten gevormd binnen de stichting.

Grondslagen voor de bepalingen van het resultaat (saldo van baten en lasten)

Het saldo wordt bepaald door het verschil tussen de verkoopwaarde van de prestaties en verrichte diensten enerzijds, en de kosten en andere lasten van het jaar anderzijds, gewaardeerd tegen historische kostprijzen (werkelijk gemaakte kosten).

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden genomen zodra deze in zicht zijn gekomen en redelijk zeker zijn.

Toelichting op de specificatie en verdeling kosten naar bestemming

De lasten worden onderverdeeld in drie hoofdgroepen:

- Besteed aan de doelstelling, verdeeld over drie subdoelstellingen:
 - Belangenbehartiging
 - Consumentenvoorlichting
 - Diensten
- Kosten werving baten
- Kosten beheer en administratie

De kosten van besteding aan de doelstelling en werving baten bestaan uit twee componenten: directe en indirecte kosten. Bij directe kosten is er een directe relatie tussen de kosten en de doelstelling en worden de kosten dus voor 100% aan de betreffende doelstelling toegerekend. De indirecte kosten (kosten voor bedrijfsvoering; IT, facilitaire zaken en P&O) worden als volgt toegerekend:

Kostentoerekening vindt plaats door gebruik te maken van projecten/projectgroepen en urenverantwoording. Waar mogelijk worden kosten (uren, facturen) direct toegerekend aan de doelstelling.

De uiteindelijke (5) kostendragers zijn de (3) doelstelling- en Belangenbehartiging (inclusief Beleidsbeïnvloeding), Consumentenvoorlichting en Diensten, en de (2) ondersteunende activiteiten in het kader van de Eigen Fondsen- werving en Beheer & Administratie. Indirecte kosten (bijvoorbeeld huur van het pand) zijn niet direct toewijsbaar en worden alsnog toegewezen aan een kostendrager op basis van bestede uren, zoals verantwoord in de urenregistratie. De 5 kostendragers zijn uiteindelijk belast met de direct toewijsbare kosten en de verbijzonderde indirecte kosten.

Pensioenlasten

De door de Fietzersbond ingestelde pensioenregeling is gebaseerd op een beschikbare premieregeling. De pensioengrondslag bevat het vaste maandsalaris x 12 met 8% vakantietoeslag verminderd met de AOW- franchise. Deze is relatief laag bij de Fietzersbond. Hierbij geldt een eigen medewerkersbijdrage van 3% van de pensioen- toeslag.

De pensioenen zijn ondergebracht bij Pensioenverzekeraar Zwitserleven. Pensioenverzekeraars publiceren geen dekkingsgraad en geven de garantie dat niet gekort zal worden op de pensioenen (i.t.t. Pensioenfondsen die wel met dekkingsgraden werken en afhankelijk daarvan over kunnen gaan tot korting op pensioenen).

In 2019 is besloten om de pensioenregeling, ondergebracht bij Pensioenverzekeraar Zwitserleven, te verlengen voor opnieuw 5 jaar per 01 januari 2020.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2019

1. Vaste activa

In 2019 is er verder geïnvesteerd in een nieuw Ledenadministratie/CRM systeem en in de nieuwe editor voor de Fietzersbond Routeplanner.

Geconsolideerd: Activa		Verdeling 2019	
Immateriële vaste activa	Totaal	Bedrijfsvoering	Doelstelling
Aanschafwaarde 31-12-2018	188.738	16.541	172.197
Investerings in 2019	63.107	0	63.107
Desinvestering aanschafwaarde 2019	20.829	0	20.829
Aanschafwaarde 31-12-2019	231.016	16.541	214.475
Afschrijvingen t/m 31-12-2018	52.710	16.541	36.169
Afschrijvingen 2019	28.618	0	28.618
Desinvestering afschrijvingen 2019	20.829	0	20.829
Afschrijvingen t/m 31-12-2019	60.499	16.541	43.958
Boekwaarde 31-12-2018	136.028	0	136.028
Boekwaarde 31-12-2019	170.517	0	170.517
Materiële vaste activa			
Aanschafwaarde 31-12-2018	125.529	101.120	24.414
Investerings in 2019	3.840	751	3.089
Desinvestering aanschafwaarde 2019	31.627	29.004	2.624
Aanschafwaarde 31-12-2019	97.742	72.453	25.294
Afschrijvingen t/m 31-12-2018	87.968	77.890	10.078
Afschrijvingen 2019	14.927	10.108	4.819
Desinvestering afschrijvingen 2019	31.627	29.004	2.624
Afschrijvingen t/m 31-12-2019	71.268	58.994	12.274
Boekwaarde 31-12-2018	37.561	23.230	14.336
Boekwaarde 31-12-2019	26.474	13.459	13.020

De investeringen in immateriële activa in 2019 zijn verbonden aan de afronding van ontwikkeling en implementatie van een nieuw systeem voor de Ledenadministratie, gebaseerd op de software van Microsoft Dynamics. Hierbij is intensief samengewerkt met een software ontwikkelaar (Pylades).

De externe kosten zijn geactiveerd en worden in 5 jaar afgeschreven vanaf moment van ingebruikname (1-3-2019). Een bestemmingsreserve is gevormd ter mogelijke dekking van de afschrijvingen. Hetzelfde, maar op kleinere

schaal geldt voor de investering in een update van de 'editor'- software die gebruikt wordt voor de Routeplanner. Deze update zal in twee fasen plaatsvinden: eind 2018/ begin 2019 en vervolgens in het najaar van 2019.¹

De materiële vaste activa bestaan uit laptops, mobiele telefoons en meubilair (kasten, lockers, bureaus). De investeringen in materiële activa omvatten met name de aanschaf van werkstations (laptops) en mobiele telefoons. Er is geen nieuw meubilair aangeschaft en er zijn geen servers vervangen. De verdeling over de categorieën

¹ Kortom: de editor voor de Routeplanner is in 2019 nog niet in gebruik genomen.

'bedrijfsvoering' en 'doelstelling' heeft te maken met de vraag in hoeverre een actief een directe of indirecte relatie met het werken aan projecten. In het laatste geval (indirecte relatie) wordt een activum aan de bedrijfsvoering toegerekend. De desinvesteringen betreft activa die niet meer aanwezig is per 31-12-2019.

2. **Vorderingen en overlopende activa**

Eind 2017 berichtten we dat we in afwachting waren van twee grote nalatenschappen. De nog te ontvangen bedragen omvat nog steeds één van de twee nalatenschappen (ter grootte van 300.000). Deze nalatenschap is in 2017 toegezegd aan de stichting en in 2019 is dit omgezet naar vereniging.

Met betrekking tot de debiteuren: deze post is relatief hoog door het hoge bedrag aan facturen dat in december of erna is verstuurd. Van het bedrag aan debiteuren à 116.079 heeft een bedrag van 83.000 een ouderdom van minder dan 30 dagen. Intercompany facturen zijn geëlimineerd. We voorzien geen debiteurenrisico.

3. **Liquide middelen**

Hieronder zijn opgenomen de direct opeisbare gelden bij bankinstellingen. Door de verwaarloosbare rente is weinig gebruik gemaakt van spaararrangementen. Zakelijk betalingsverkeer loopt via de Triodos Bank en incasso's via rekeningen bij de ING bank. De Rabobank heeft een garantie afgegeven ten bate van de verhuurder van het pand aan de Nicolaas Beetsstraat 2a, ter grootte van 25.000, met als onderpand een depositorekening met dezelfde omvang. De overige liquide middelen zijn ter vrije besteding van de vereniging en stichting Fietzersbond ten behoeve van de doelstellingen.

De liquide middelen per ultimo 2019 zijn € 262.575 hoger dan per eind 2018. Het saldo vooruit ontvangen baten is relatief hoog doordat vooruitbetalingen zijn ontvangen voor het project VWS à 150.000 en door de ontvangst van de donatiecampagne voor de Fietzersbond

Routeplanner van 87.000. Binnen de liquide middelen is een bedrag van -168 aan gelden onderweg.

4. **Reserves en fondsen**

De mutaties van de reserves:

Binnen stichting Fietzersbond:

Vanwege de omzetting van de nog te ontvangen erfenis (205.000) van de stichting naar de vereniging vinden er ook mutaties plaats in de reserves. In 2017 zijn voor dit bedrag reserves opgebouwd in de stichting, te weten: reserve nalatenschappen (45.000), reserve toekomstige projecten (50.000) en reserve innovatieprojecten vereniging (110.000). Deze reserves zijn destijds opgebouwd van de toegezegde erfenis. Omdat deze erfenis in 2019 is toegekend aan de vereniging zijn genoemde reserves afgebouwd naar 0.

Binnen vereniging Fietzersbond:

In de vereniging is deze 205.000 gebruikt om o.a. de reserve innovatieprojecten vereniging op te bouwen voor 111.065.² Het restant is gebruikt om het overig vrij besteedbaar vermogen aan te vullen (42.049) na de onttrekking in 2018 en om de continuïteitsreserve aan te vullen (51.886). Doordat de erfenis is toegekend aan de vereniging is er geen plicht meer tot betaling van erfbelasting, waar in 2017 voorzichtigheidshalve nog wel rekening mee is gehouden. Dit levert de vereniging een extra bedrag op van 95.000. Hiervan is 18.894 toegevoegd aan de reserve nalatenschappen. Het overige deel van 76.106 is samen met het positieve resultaat van 44.073 toegevoegd aan de continuïteitsreserve, zodat deze het gewenste niveau bereikt van 445.000. De stichting heeft het overig vrij besteedbaar vermogen moeten aanspreken om het negatieve resultaat te dekken van 1.993.

De stand van de reserves	31-12-2019	31-12-2018
Continuïteitsreserve	445.000	272.935
Bestemmingsreserve lokaal activisme	116.439	116.439
Bestemmingsreserve innovatieprojecten Vereniging	111.065	110.000
• Bestemmingsreserve nalatenschappen	47.294	73.400
• Bestemmingsreserve toekomstige projecten	50.000	100.000
• Overig vrij besteedbaar vermogen	108.583	68.527
	878.382	741.301

In dit overzicht zijn de bedragen van de vereniging en de stichting geconsolideerd. De uitsplitsing van de reserves tussen vereniging en stichting is te vinden op blz. 19 en 20.

² Correctieverschil (was 110.000 in stichting Fietzersbond)

Reserves

Vereniging

Continuïteitsreserve	2019	2018
Stand per 1 januari	272.935	272.935
Bij: dotatie	172.065	0
Af:	0	0
Stand per 31 december	445.000	272.935

Bestemmingsreserve lokaal activisme	2019	2018
Stand per 1 januari	116.439	137.227
Bij: dotatie	0	0
Af: bestemd voor afdelingen	0	-20.788
Stand per 31 december	116.439	116.439

Bestemmingsreserve toekomstige projecten	2019	2018
Stand per 1 januari	50.000	50.000
Bij: dotatie	0	0
Af:	0	0
Stand per 31 december	50.000	50.000

Bestemmingsreserve nalatenschappen	2019	2018
Stand per 1 januari	28.400	28.400
Bij: ontvangen erfenissen/legaten	18.894	0
Af: div. projecten, zie werkplan	0	0
Stand per 31 december	47.294	28.400

Overig vrij besteedbaar vermogen	2019	2018
Stand per 1 januari	24.526	66.575
Af/bij: resultaat	42.049	-42.049
Stand per 31 december	66.575	24.526

Bestemmingsreserve Innovatieprojecten Vereniging	2019	2018
Stand per 1 januari	0	0
Bij: dotatie	111.065	0
Af:	0	0
Stand per 31 december	111.065	0

Stichting

Bestemmingsreserve nalatenschappen	2019	2018
Stand per 1 januari	45.000	63.000
Bij: ontvangen erfenissen/legaten	0	40.000
Af:	-45.000	-58.000
Stand per 31 december	0	45.000

Bestemmingsreserve toekomstige projecten	2019	2018
Stand per 1 januari	50.000	50.000
Bij: dotatie	0	0
Af:	-50.000	0
Stand per 31 december	0	50.000

Bestemmingsreserve Innovatieprojecten Vereniging	2019	2018
Stand per 1 januari	110.000	150.000
Bij: dotatie	0	0
Af:	-110.000	-40.000
Stand per 31 december	0	110.000

Overig vrij besteedbaar vermogen	2019	2018
Stand per 1 januari	44.001	44.891
Af/bij: resultaat	-1.993	-890
Stand per 31 december	42.008	44.001

Totaal

Totaal reserves	2019	2018
Stand per 1 januari	672.774	751.562
Stand per 31 december	769.800	672.774

Totaal overig vrij besteedbaar vermogen	2019	2018
Stand per 1 januari	68.527	111.466
Stand per 31 december	108.582	68.527

5. Kortlopende schulden

Hieronder vallen de nog af te dragen loonheffing en premies van december die in januari 2020 worden betaald. Door de eindejaarsuitkering is dit in december een hoger bedrag dan in de overige maanden, in totaal ruim 75.000. Ook de nog verschuldigde omzetbelasting aan de belastingdienst wordt hier opgenomen. In 2019 is een verzoek ingediend tot vrijstelling van betalen vennootschapsbelasting. Dit verzoek is gehonoreerd.

Kortlopende schulden: belastingen

Belastingen en premies	2019	2018
BTW	17.921	18.871
Vennootschapsbelasting	0	0
Loonheffing en premie	76.361	74.914
	94.282	93.785

De vooruit ontvangen baten bestaan voornamelijk uit:

- reeds ontvangen bedragen voor het project van VWS binnen de vereniging (151.395).
- ontvangsten voor de donatiecampagne voor onze Fietsrouteplanner binnen de stichting (66.744).

De overige vooruit ontvangen baten hebben betrekking op verschillende projecten binnen de vereniging en de stichting.

De stichting dient op de balansdatum nog een bedrag van 106.730 te betalen aan de vereniging, welke zichtbaar is in de cijfers op de enkelvoudige balans (zie bijlage).

De vereniging heeft op de balansdatum een schuld aan de stichting van 91.101 vanwege ontvangen bedragen voor de donatiecampagne en van de DCE (gefactureerd vanuit de stichting, maar betaald aan de vereniging).

Gebeurtenissen na balansdatum

Coronavirus

Het coronavirus SARS-CoV-2 grijpt snel om zich heen. Om verspreiding te vertragen raden experts aan alle sociale contact zoveel als mogelijk te vermijden. Niet alleen om zelf niet ziek te worden, maar ook om de meest kwetsbaren onder ons te beschermen. De steeds strenger wordende maatregelen om het coronavirus te beteugelen hebben gevolgen voor de activiteiten van de Fietzersbond.

Onze maatregelen (stand van zaken 20 april 2020)

- Het landelijk bureau in Utrecht is voor het overgrote deel van de medewerkers gesloten. Medewerkers werken, voor zover mogelijk, tot en met 28 april 2020 vanuit huis. We nemen de adviezen van het RIVM daarbij als leidraad. Wij blijven telefonisch en per mail

bereikbaar (onze 030-nummers worden automatisch doorgeschakeld naar mobiele telefoons). Onderlinge afspraken gaan via online kanalen zoals mail, chat en videogesprekken. Briefpost zal eens per week worden gelezen.

- Geplande activiteiten t/m 28 april 2020 hebben we geannuleerd, met uitzondering van webinars.
- De Fietzersbond heeft alle vrijwilligers gevraagd om zoveel mogelijk activiteiten die onder de vlag van de Fietzersbond zijn aangekondigd te annuleren t/m 28 april 2020. Dit geldt voor bijeenkomsten van onze lokale afdelingen, maar ook lessen van de Fietsschool (deze hebben we soms geannuleerd tot aan de zomervakantie) en riksجاتochten van Fietsen Alle Jaren. Voor zover wij weten is aan deze oproep door iedereen gehoor gegeven.
- Wij hebben onze vrijwilligers toegang gegeven tot een applicatie waarmee zij zelf ook digitaal kunnen vergaderen.
- De Ledendag die gepland stond voor 20 juni 2020 is uitgesteld naar 12 september.

Financiële gevolgen

De genomen maatregelen die het kabinet heeft genomen vanwege het coronavirus, heeft – voor zover wij nu kunnen beoordelen – vooral consequenties voor de activiteiten van de stichting Fietzersbond. De activiteiten van de Fietsschool in de maanden april en mei (en soms tot aan de zomervakantie) zijn geannuleerd. We bekijken of we na de zomer deze lessen alsnog kunnen verzorgen.

Ook verwacht de stichting Fietzersbond minder inkomsten te genereren voor enkele andere projecten, omdat de acquisitie niet volledig uitgevoerd kan worden. De exacte financiële impact is afhankelijk van de duur van de maatregelen van het kabinet. Met de opdrachtgevers van de stichting Fietzersbond is contact en worden mogelijke scenario's besproken. Mogelijk verminderen de inkomsten voor doorbelasting personeel aan de stichting Fietzersbond als blijkt dat inderdaad niet alle werkzaamheden in de stichting kunnen worden uitgevoerd. Ook dit hangt af van de duur van de genomen maatregelen.

De activiteiten van de vereniging Fietzersbond gaan voorts alsnog door, zij het via digitale middelen. Voor de inkomsten vanuit subsidies en de bijdragen vanuit lidmaatschappen en giften ziet de vereniging Fietzersbond nog geen effecten. Er is wel een risico dat mensen, vanwege slechtere economische vooruitzichten hun abonnementen kunnen gaan heroverwegen. Op dit moment zien we dat nog niet.

Wij volgen de ontwikkelingen op de voet en nemen daar waar nodig aanvullende maatregelen.

Liquiditeit

De vereniging Fietzersbond heeft de voorschotten van subsidies en de lidmaatschapsgelden ontvangen en is daardoor liquide genoeg om alle kosten te betalen, waaronder ook het salaris van het personeel. Verschillende subsidiegevers hebben aangegeven rekening te houden de coronacrisis en coulant om te gaan met het beoordelen van de uitvoering van projecten.

De stichting Fietzersbond ontvangt in het eerste kwartaal (en waarschijnlijk ook in het tweede kwartaal) minder inkomsten omdat fietslessen niet kunnen worden gegeven en er dus geen facturen voor kunnen worden verstuurd. De liquiditeit wordt hier nauwlettend in de gaten gehouden en maatregelen worden genomen indien nodig.

Niet uit balans blijken rechten en verplichtingen

Een toekomstige verplichting is de huur van het kantoorpand van circa 100.000 op jaarbasis tot 01 mei 2020. Per 1 mei 2020 is een nieuwe huurovereenkomst van

kracht voor 5 jaar. De kosten vanaf 01 mei 2020 bedragen circa 107.000. Jaarlijks wordt de huur geïndexeerd conform de cijfers van het CBS.

De huurverplichting voor het kopieerapparaat bedraagt per jaar circa 3.000. Deze huurverplichting loopt voor 72 maanden vanaf 01-01-2020 met een opzegtermijn van 3 maanden.

De Rabobank heeft een garantie afgegeven ten bate van de verhuurder van het pand Nicolaas Beetsstraat 2a, ter grootte van 25.000. De garantie heeft als onderpand een depositorekening bij de Rabobank van dezelfde omvang als de garantie.

De vereniging en stichting maken deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op grond hiervan zijn de vereniging en stichting hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden inzake omzetbelasting van de fiscale eenheid.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2019

In de Staat van Baten en Lasten wordt een vergelijking gemaakt met de begroting 2019. De ledenraad van de Fietzersbond stelt de begroting vast. In deze begroting staan de directe kosten en de urenbesteding van de medewerkers. De medewerkers registreren de besteding van de uren per project in een integraal boekhoud- en registratiesysteem. De urenverdeling is maatgevend voor het bepalen van de kostenverdeling.

De projectuitvoering wordt door eigen medewerkers en door externen uitgevoerd.

6. Baten van particulieren en bedrijfsleven (eigen fondsenwerving)

Baten van particulieren en bedrijfsleven	2019	2018
Contributie	1.150.819	1.157.144
Giften	95.291	99.222
Donatiecampagne	42.253	29.217
Donateurs	63.357	38.565
Nalatenschappen	95.000	26.825
	1.446.720	1.350.973

De contributie-inkomsten zijn gedaald ten opzichte van 2018. Dit komt door een afname van het aantal leden van 847 (van 31.808 naar 30.961 per eind van het jaar). De gemiddelde bijdrage per lid is licht gedaald van 40,61 naar 40,46.

Het totale bedrag aan giften is eveneens gedaald en ook dit is te verklaren door een afname van het ledenaantal. De verantwoorde opbrengsten voor de donatiecampagne zijn de gelden die zijn binnengehaald in 2018. De Fietzersbond vraagt met de donatiecampagne een bijdrage voor een bepaald thema wat een jaar later tot uitvoering wordt gebracht. In 2019 is de donatiecampagne (ruim 22.000) besteed aan het project 'Het fietsende schoolkind'. In 2020 ondergaat de Fietsrouteplanner een update, waardoor deze beter wordt dan de fietsfunctie van Google Maps. In 2019 is hiervoor 87.000 opgehaald. Een deel van dit bedrag (20.000) is verantwoord in 2019 voor voorbereidende werkzaamheden.

De bijdrage van de donateurs is flink gestegen. Dit is te danken aan de gestegen inkomsten van de Vrienden van de Fietzersbond, die in 2019 ruim 56.000 hebben bijgedragen (in 2018 was dit 25.000).

De nalatenschap die in 2017 was toegekend aan de stichting Fietzersbond is in 2019 terecht op naam van de vereniging Fietzersbond gezet. Hierdoor vervalt de verplichting tot betaling van erfbelasting die in 2017 voorzichtigheidshalve wel als kosten was opgenomen. Dit levert een extra 95.000 op.

Door deze extra inkomsten en de in 2019 verantwoorde inkomsten vanuit de donatiecampagne vallen de totale inkomsten hoger uit dan begroot.

7. Baten van loterijorganisaties

In 2019 hebben we geen baten ontvangen van loterijorganisaties.

8. **Subsidies van overheden**

De post 'subsidies van overheden' bestaat uit de optelsom van subsidie-inkomsten uit activiteiten die voor (lokale) overheden worden uitgevoerd. Ten opzichte van de begroting kan er verschuiving plaatsvinden door het niet toekennen van projecten in acquisitie, bijstelling van lopende projecten en toekenning van nieuwe projecten.

Door het binnenhalen van het project VWS en door enkele kleinere subsidies binnengehaald door onze afdelingen, zijn de inkomsten vanuit subsidies iets hoger dan begroot.

De Fietzersbond ontving in 2019 subsidie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de provincie Zuid-Holland en de provincie Fryslân. De subsidie van het ministerie van I&W is toegezegd t/m 2022 en elk jaar wordt een nieuw plan hiervoor ingediend. De subsidie van ministerie van VWS betreft een meerjarensubsidie en loopt t/m augustus 2022. De subsidie van zowel de provincie Zuid-Holland als de provincie Fryslân wordt ieder jaar opnieuw aangevraagd. De subsidies die door onze afdelingen worden binnengehaald hebben een incidenteel karakter.

Voor een compleet overzicht van subsidies van overheden en overige bijdragen: zie de bijlage.

9. **Baten van organisaties zonder winststreven, baten als tegenprestatie en overige baten**

- Baten van verbonden organisaties zonder winststreven: in 2019 hebben we geen baten ontvangen van verbonden organisaties zonder winststreven.
- Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten omvat alle projecten van de stichting, met uitzondering van 'Vrienden van de Fietzersbond' (terug te vinden onder Baten van bedrijfsleven) en een klein percentage (0,2%) van diensten uitgevoerd binnen de vereniging.
- Onder 'Overige baten' vallen verschillende kleinere bijdragen, inclusief bijdragen vanuit de afdelingen.

De stichting is in 2019 enkele nieuwe projecten gestart, die niet vooraf zijn begroot. Dit gaat om o.a. Fiets Filevrij, Fietsen naar het werk en Fietsschool Utrecht. Hierdoor zijn de uiteindelijke inkomsten voor baten als tegenprestatie hoger dan in de begroting.

De overige baten zijn lager dan begroot. De afschrijvingskosten voor het nieuwe CRM worden in de begroting gedekt door de bestemmingsreserve innovatieprojecten vereniging. Vanwege het positieve resultaat is onttrekking aan deze reserve niet nodig gebleken.

In de bijlagen (Zie Bijlage Baten van Subsidies van overheden en overige bijdragen) is een uitputtende lijst van alle projecten opgenomen.

Toelichting Bestedingen

Hieronder volgt een specificatie en verdeling van de kosten (derden) naar bestemming: Doelstelling, Werving baten en Beheer en administratie. De doelstelling van de Fietzersbond is onderverdeeld in drie hoofdgroepen: belangenbehartiging, consumentenvoorlichting en diensten. Hieronder volgt per hoofdgroep een korte toelichting van de activiteiten die eronder vallen.

Belangenbehartiging

De activiteiten in deze groep zijn gericht op het behartigen van de belangen van fietsers in de breedste zin van het woord. Activiteiten kunnen lokaal zijn (verkeerskundig advies en ondersteuning van afdelingen bijvoorbeeld), landelijk (lobby bijvoorbeeld) of provinciaal/regionaal (projecten met betaalde medewerkers). De activiteiten worden door middel van eigen bijdrage of subsidies gefinancierd.

Consumenteninformatie

De activiteiten in deze groep richten zich op voorlichting, educatie, testen en informatie over fiets(beleid)onderwerpen, via de VVF (de Vogelvrije Fietser, ons tijdschrift) en de website bijvoorbeeld. In essentie zijn de activiteiten gericht op het informeren van fietsers. Ook deze activiteiten worden (in principe) door middel van een eigen bijdrage of subsidie gefinancierd.

Diensten

Onder diensten vallen activiteiten waarmee we fietsers, bedrijfsleven en overheden helpen om bijvoorbeeld meer en beter op de fiets te gaan. De Diensten worden bijna volledig door de stichting uitgevoerd.

De kosten van de Fietzersbond zijn als volgt verdeeld over de doelstellingen- en activiteiten-groepen, conform de eerder uitgelegde verdeelprincipes (zie Grondslagen voor de bepalingen van het resultaat):

Kostenverdeelstaat: Verdeling kosten naar doelstellingen en activiteiten

		Doelstelling/activiteit						
		Belangen- behartiging	Consumenten- voorlichting	Diensten	Werving baten	Beheer en Administratie	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Kostengroep	Aankopen en verwervingen	185.919		364.336			550.255	534.508
	Communicatie		143.231		129.811		273.042	270.844
	Personeelskosten	555.200	230.871	262.756	55.330	186.981	1.291.138	1.359.372
	Huisvestingskosten	60.595	25.198		6.039	20.407	112.239	109.354
	Kantoor- en algemene kosten	157.833	65.633		15.729	53.155	292.351	407.863
	Afschrijvingen	23.311	9.693	433	2.308	7.800	43.545	31.684
	Afdelingskosten	87.796					87.796	104.224
Totaal		1.070.653	474.626	627.524	209.217	268.343	2.650.365	2.817.849

10. Norm besteding aan de doelstelling

In 2019 is een iets lager percentage besteed aan de doelstelling als een jaar eerder. Er worden mooie successen behaald, die in het bestuursverslag nader zijn beschreven. Ten opzichte van de aangenomen begroting zijn projecten in acquisitie toegekend en nieuwe subsidies geworven. Dit is een doorlopend proces.

De kosten van de projecten worden direct toegerekend aan de projecten. In de begroting rekenen we met de integrale kosten van de projecten, dus inclusief een opslag voor de kosten van Beheer & Administratie. Bij de facturering is dat niet altijd mogelijk door de in de subsidie-overeenkomst afgesproken uurtarieven.

De lokale afdelingen ontvangen een budget voor het uitvoeren van lokale activiteiten ten behoeve van de doelstelling.

Het verschil tussen gerealiseerde en begrote kosten van de doelstellingen belangenbehartiging en consumenten-voorlichting heeft te maken met de uren besteed aan deze doelstellingen. De indirecte kosten worden o.b.v. het aantal bestede uren verdeeld over deze doelstellingen. In de begroting waren nog niet alle uren toebedeeld aan deze doelstellingen. In 2019 zijn de nog toe te bedelen uren voor een groot deel toegekend aan belangenbehartiging.

Onder belangenbehartiging zit ook de besteding van ons membership fee van de European Cyclists' Federation en de deelnemersbijdrage aan de Dutch Cycling Embassy, samen ca 30.000.

Bij de doelstelling diensten betreft het kosten die gemaakt worden in de stichting Fietsersbond. Doordat nieuwe projecten gestart zijn in 2019 (o.a. Fiets Filevrij, Fietsen naar het werk, Fietsschool Utrecht) zijn de kosten gestegen t.o.v. de begroting.

11. Norm kosten eigen fondsenwerving

De wervingskosten zitten met 14% ruim onder onze norm van 25%. De daling van het percentage komt door de directe vergelijking met de baten uit eigen fondsenwerving die gestegen zijn. De kosten zijn nagenoeg gelijk aan 2018.

De indirecte kosten worden o.b.v. uren toegekend aan eigen fondsenwerving. In de begroting waren nog niet alle uren toebedeeld. Uiteindelijk zijn er geen uren toebedeeld aan eigen fondsenwerving, waardoor de indirecte kosten voor eigen fondsenwerving zijn afgenomen t.o.v. de begroting.

Gerelateerd aan CBF-definities en -normering:

Definitie norm	Maximum	2019	2018
Besteed aan doelstellingen t.o.v. totale lasten		82%	83%
• waarvan aan belangenbehartiging		40%	41%
• waarvan aan consumentenvoorlichting:		18%	22%
• waarvan aan diensten:		24%	20%
Eigen fondsenwervingskosten t.o.v. baten	25%	14%	16%
Besteed aan beheer en administratie t.o.v. baten	10%	10%	10%

12. Norm kosten van beheer en administratie

Kosten van beheer en administratie zijn de kosten die de Fietzersbond maakt in het kader van de interne bedrijfsvoering. Hieronder vallen met name de kosten van de afdeling Financiën en Bedrijfsvoering (incl. receptie, secretariaat, financiën en planning & control). De kosten van Beheer & Administratie zijn met 10% gelijk aan het door de Fietzersbond zelf vastgestelde maximum. Ten opzichte van 2018 zijn de kosten in absolute zin gedaald met ruim 10.000.

De indirecte kosten worden o.b.v. uren toegekend aan beheer en administratie. In de begroting waren nog niet alle uren toebedeeld. Uiteindelijk zijn er nog uren toegekend aan beheer en administratie, waardoor de indirecte kosten zijn toegenomen t.o.v. de begroting.

Personeelskosten	2019	2018
Lonen en salarissen	961.016	1.000.655
Sociale lasten	180.422	179.219
Pensioenlasten	80.623	73.862
Overige kosten	69.079	105.636
Totaal	1.291.140	1.359.372

Onder overige personeelskosten vallen kosten als reis-kosten woon-werkverkeer, opleiding, salarisadministratie en werkkostenregeling.

Ten opzichte van vorig jaar zijn de salariskosten afgenomen, met name omdat er in 2019 geen transitie-vergoeding is betaald, waar dit in 2018 wel het geval was. De overige personeelskosten zijn lager omdat er minder is besteed aan opleidingen, inhuur en (verre) dienstreizen.

Op het landelijk bureau van de Fietzersbond in Utrecht werkten in 2019 26 betaalde krachten, 14 mannen en 12 vrouwen. Zij werkten voornamelijk in deeltijd. De gemiddelde formatie van het landelijk bureau was in 2019 17,77 fte exclusief stagiairs t.o.v. 18,27 fte in 2018.

Bezoldiging van de directie

Het bestuur van de Fietzersbond heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in december 2013. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid wordt uitgegaan van de CAO Sociaal Werk. Er is een vergelijking gemaakt met de BSD score die volgens Goede Doelen Nederland bij deze functie zou gelden. Deze score komt uit op 375 punten. Dat betekent dat het totale jaarinkomen plus alle hierboven genoemde elementen lager zou moeten zijn dan € 109.162. Daar wordt ruimschoots aan voldaan.

De bestuurders ontvangen geen bezoldiging.

Er zijn per balansdatum geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders en/of toezichthouders. De directeur is in 2019 toegetreden tot de Eerste Kamer der Staten-Generaal, haar rooster is in 2019 aangepast naar 28 uur per week. Er zijn op voorhand afspraken gemaakt om belangenverstrengeling te voorkomen.

Bezoldiging directie

Naam	S.M. Kluit
Inschaling	Schaal 13 CAO Sociaal Werk
Dienstverband	
Aard	Onbepaald
Uren	Per januari 2019 32 uur per week (89%), per juni 2019 28 uur per week (78%)
Periode	Vanaf 1 december 2009 in dienst, in huidige functie vanaf oktober 2015 voor 36 uur, per jan 2019 voor 32 uur en per jun 2019 voor 28 uur

Bezoldiging		
Brutosalaris	60.066	
Vakantiegeld	5.231	
Eindejaarsuitkering	5.185	
Prestatiebeloning	-	
SV Lasten	10.047	
Pensioenlasten	4.247	
Totalen	2019	2018
Totaal jaarinkomen	70.482	80.212
Totaal overige werkgeverslasten	0	0
Totaal	84.776	95.349
werkgeverslasten		

Huisvestingskosten

De huur van het kantoor aan de Nicolaas Beetsstraat 2a te Utrecht, de servicekosten, de energielasten en beveiliging staan onder deze post.

Kantoor en algemene kosten

Alle kosten voor van een verantwoorde bedrijfsvoering zijn hier opgenomen, zoals de kosten voor automatisering, porto, accountant, maar ook kosten ten behoeve van het bestuur en ledenraad.

Afschrijving en rente

Hieronder vallen de kosten van de afschrijvingen zoals vermeld in de toelichting op de balans per 31 december 2019 en de kosten van het betalingsverkeer.

Enkelvoudige balans Vereniging Fietzersbond

Per 31 december 2019 (na resultaatbestemming)

De rapporteringsvaluta van de jaarrekening is de €

ACTIVA	31-12-2019	31-12-2018
Immateriële vaste activa	121.195	123.606
Materiële vaste activa	24.874	36.155
	<u>146.069</u>	<u>159.761</u>
Nog te ontvangen baten	361.125	145.451
Vordering op groepsmaatschappijen	106.730	0
Debiteuren	595	46.365
Overige en overlopende activa	24.129	13.661
	<u>492.578</u>	<u>205.477</u>
		
Spaar- / depositorekeningen	333.567	333.345
Betaalrekeningen en kas	330.068	46.075
	<u>663.635</u>	<u>379.420</u>
		
Totaal activa	<u>1.302.282</u>	<u>744.658</u>

PASSIVA	31-12-2019	31-12-2018
Reserves		
Continuïteitsreserve	445.000	272.935
Bestemmingsreserve	324.800	194.840
Overig vrij besteedbaar vermogen	66.575	24.526
	<u>836.375</u>	<u>492.301</u>
		
Kortlopende schulden		
Belasting en premies	58.837	61.416
Reservering vakantiegeld/ -dagen	67.068	67.093
Vooruit ontvangen baten	161.133	41.727
Schulden aan groepsmaatschappijen	91.101	0
Crediteuren	50.714	62.551
Overige en overlopende passiva	37.053	19.570
	<u>465.907</u>	<u>252.357</u>
		
Totaal passiva	<u>1.302.282</u>	<u>744.658</u>

Vereniging Fietsersbond Staat van Baten en Lasten over 2019

	Ref.	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Baten				
Baten van particulieren	6	1.575.028	1.255.407	1.376.455
Baten van bedrijfsleven	6	0	0	7.518
Baten van loterijorganisaties	7	0		0
Baten van subsidies van overheden	8	766.385	736.297	744.946
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	9	0	0	45.236
Baten van andere organisaties zonder winststreven (voorheen vermogensfondsen)	9	0	0	0
Som van de geworven baten		2.341.413	1.991.704	2.174.155
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	9	4.936	0	0
Detachering Stichting Fietsersbond	9	262.756	153.860	184.231
Overige baten	9	21.873	36.000	31.364
Som van de baten		2.630.978	2.181.564	2.389.750
Lasten				
Besteed aan de doelstelling:	10			
• Belangenbehartiging		1.070.653	889.520	1.147.825
• Consumentenvoorlichting		475.936	641.993	630.504
• Diensten		0	32.970	0
		1.546.589	1.564.483	1.778.329
Kosten eigen fondsenwerving	11	209.217	230.870	210.788
Kosten beheer en administratie	12	268.343	235.176	279.464
Kosten detachering stichting Fietsersbond personeel en overhead		262.756	153.860	184.231
Som van de lasten		2.286.906	2.184.389	2.452.812
Saldo voor financiële baten en lasten		344.072	-2.825	-63.062
Saldo financiële baten en lasten		3	0	225
Saldo voor vennootschapsbelasting		344.075	-2.825	-62.837
Saldo vennootschapsbelasting		0	0	0
Saldo van baten en lasten		344.075	-2.825	-62.837

Bestemming saldo van baten en lasten Vereniging Fietsersbond

Toevoeging/onttrekking aan:	2019	2018
Reserves		
• Continuïteitsreserve	172.065	0
• Bestemmingsreserve afdelingen	0	0
• Bestemmingsreserve St. projectburo A'dam	0	0
• Bestemmingsreserve lokaal activisme	0	-20.788
• Bestemmingsreserve innovatieprojecten vereniging	111.065	0
• Bestemmingsreserve nalatenschappen	18.894	0
• Bestemmingsreserve toekomstige projecten	0	0
Vrij besteedbaar vermogen	42.049	-42.047
	344.073	-62.835

Ondertekening door directie en bestuur

Utrecht, april 2019

Saskia Kluit, directeur

Franc Weerwind, voorzitter

Annette van der Krogt, vice-voorzitter/secretaris

Bert Warmelink, penningmeester

Nico van Harten, bestuurslid

William Nederpelt, bestuurslid

Bertie Schonk, bestuurslid

Joost Schrage, bestuurslid

Wouter Wouters, bestuurslid

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van Vereniging Fietsersbond

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Vereniging Fietsersbond te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Fietsersbond per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 "Fondsenwervende instellingen".

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2019;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Fietsersbond zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van de impact van COVID-19 in Gebeurtenissen na Balansdatum

Het coronavirus heeft ook invloed op Vereniging Fietsersbond. In de toelichting op pagina 64 en 65 in de jaarrekening heeft de directie de huidige impact en haar plannen om met deze gebeurtenissen of omstandigheden om te gaan toegelicht. Ook geven zij aan dat het op dit moment voor hen niet goed mogelijk is om in te schatten wat de invloed van het coronavirus is op de financiële prestaties en gezondheid van Vereniging Fietsersbond. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Bestuursverslag;
- Balans per 31 december 2019 en staat van baten en lasten over 2019 van Stichting Fietsersbond.
- Overzicht baten van subsidies van overheden en overige bijdragen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder RJ 650 Fondsenwervende Instellingen.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen en artikel 2:10 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De met governance belaste personen zijn verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vereniging.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

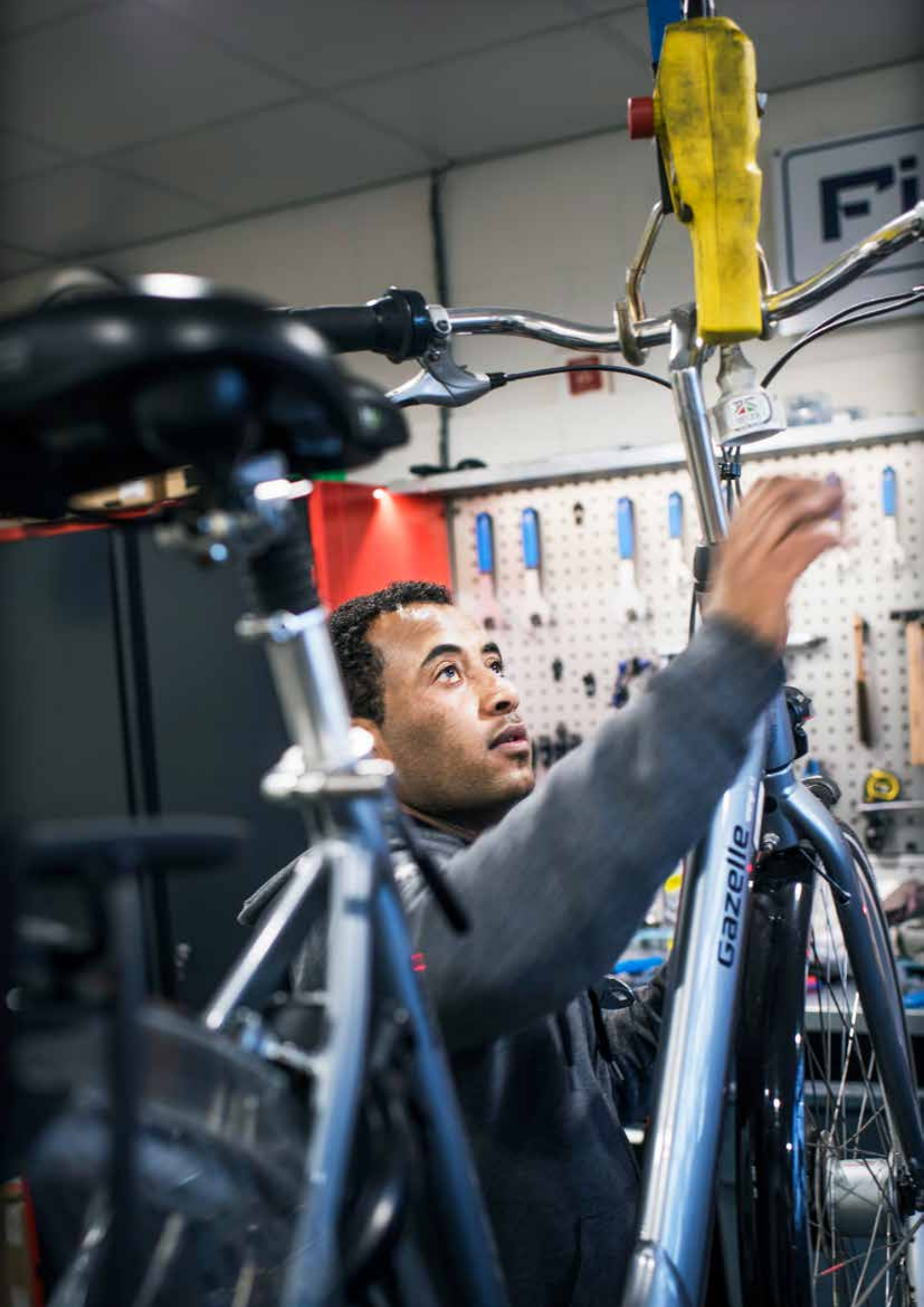
Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Woerden, 13 mei 2020

Flynth Audit B.V.

Was getekend

S. van der Veer AA

Bijlage: Stichting Fietsersbond

Enkelvoudige balans Stichting Fietsersbond

Per 31 december 2019 (na resultaatbestemming)

De rapporteringsvaluta van de jaarrekening is de €.

ACTIVA	31-12-2019	31-12-2018
Immateriële vaste activa	49.323	12.423
Materiële vaste activa	1.600	1.406
	<u>50.923</u>	<u>13.829</u>
Nog te ontvangen baten	20.768	366.954
Vordering op groepsmaatschappijen	91.101	
Debiteuren	115.484	116.116
Overige en overlopende activa	7.250	7.038
Vordering vennootschapsbelasting	0	16.602
	<u>234.603</u>	<u>506.710</u>
Betaalrekeningen en kas	46.349	67.989
Totaal activa	<u>331.875</u>	<u>588.528</u>

PASSIVA	31-12-2019	31-12-2018
Reserves		
Continuïteitsreserve	0	0
Bestemmingsreserve	0	205.000
Overig vrij besteedbaar vermogen	42.007	44.000
	<u>42.007</u>	<u>249.000</u>
Kortlopende schulden		
Belasting en premies	35.445	32.270
Vooruit ontvangen baten	102.807	101.429
Schulden aan groepsmaatschappijen	106.730	0
Crediteuren	39.072	78.451
Overige en overlopende passiva	5.814	127.378
	<u>289.868</u>	<u>339.528</u>
Totaal passiva	<u>331.875</u>	<u>588.528</u>

Stichting Fietsersbond Staat van Baten en Lasten over 2019

	Ref.	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Baten				
Baten van particulieren	6	-184.975	0	-58.000
Baten van bedrijfsleven	6	56.667	50.000	25.000
Baten van loterijorganisaties	7	0	0	0
Baten van subsidies van overheden	8	0	0	0
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	9	0	0	0
Baten van andere organisaties zonder winststreven (voorheen vermogensfondsen)	9	0	0	0
Som van de geworven baten		-128.308	50.000	-33.000
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	9	542.579	482.130	544.141
Overige baten	9	0	0	0
Som van de baten		414.271	532.130	511.141
Lasten				
Besteed aan de doelstelling:	10			
• Belangenbehartiging		0	0	0
• Consumentenvoorlichting		0	0	0
• Diensten		629.588	534.372	570.031
		629.588	534.372	570.031
Kosten eigen fondsenwerving	11	0	0	0
Kosten beheer en administratie	12	0	0	0
Som van de lasten		629.588	534.372	570.031
Saldo voor financiële baten en lasten		-215.317	-2.242	-58.890
Saldo financiële baten en lasten		0	0	0
Saldo voor vennootschapsbelasting		-215.317	-2.242	-58.890
Saldo vennootschapsbelasting		-8.324	0	0
Saldo van baten en lasten		-206.993	-2.242	-58.890

Bestemming saldo van baten en lasten Stichting Fietsersbond

Toevoeging/onttrekking aan:	2019	2018
Reserves		
• Continuïteitsreserve	0	0
• Bestemmingsreserve afdelingen	0	0
• Bestemmingsreserve St. projectburo A'dam	0	0
• Bestemmingsreserve lokaal activisme	0	0
• Bestemmingsreserve innovatieprojecten vereniging	-110.000	-40.000
• Bestemmingsreserve nalatenschappen	-45.000	-18.000
• Bestemmingsreserve toekomstige projecten	-50.000	0
Vrij besteedbaar vermogen	-1.993	-890
	-206.993	-58.890

Bijlage: Baten van subsidies van overheden en overige bijdragen

	Subsidies overheden	Overige bijdragen			Subsidies overheden	Overige bijdragen
Projectomschrijving	Realisatie 2019	Realisatie 2019	Begroting 2019	Toezegging totale subsidie	Realisatie 2018	Realisatie 2018
Belangenbehartiging						
Gemeenteraadsverkiezingen	24.968		24.968	24.968	34.385	
Lobby Lokaal	265.588		265.588	265.588	316.539	
Fietsersbond Lab	20.692		20.692	20.692	26.970	
Van 2 naar 3						45.236
Fietsschool Groningen (vereniging)					3.750	
(Inter)nationale beleidsbeïnvloeding		992	0			5.000
Zuid-Holland	37.426		43.730	49.200	37.292	
Friesland	111.300		110.800	111.300	90.300	480
Friesland Fietsen alle Jaren	10.260		0	34.960	20.174	
Beleid Algemeen	79.337		79.337	79.337	84.436	
Fietsstadverkiezing	99.068		99.068	99.068	33.684	
Gezondheid	41.807		41.807	41.807	42.383	
Alliantie bewegen op het werk en schoolomgeving	22.500		0	508.560		
Fietsende schoolkind (donatieverzoek)						29.217
Consumentenvoorlichting						
Consumentenvoorlichting		4.000	0			5.000
Communicatie en marketing en ledenmanagement		95	0			9
Fietsschool en educatie	50.306		50.306	50.306	42.461	
Crossmedia			0			2.187
Diensten						
Veilige schoolomgeving en Fietsschool Flevoland		11.983	19.000			15.500
Fietsschool Utrecht		48.200	0			51.065
Fietsschool Gelderland		31.713	40.050			27.853
Fietsschool losse lessen		17.930	26.642			16.812
Fietsschool Groningen		108.430	22.920			19.096
Fietsschool Groningen 2017-2018						17.705
Fietsschool Friesland		84.974	86.800			63.165
Fietsen alle Jaren		16.034	19.568			63.764
Fiets Filevrij		20.000	0			22.000
Groen Licht Groningen		49.200	33.450			30.260
Vrienden van de Fietsersbond		56.667	50.000			30.600
Fietsrouteplanner		50.934	136.700			133.995
Pedelecplanner Gelderland						23.750
Fietsvriendelijkbedrijf		22.386	52.000			
Advertentie acquisitie		17.583	20.000			14.827
Kennismatrix Fiets		4.194	0			8.387
Bike2Work vervolg		40.663	0			8.820
Innovatie		19.901	25.000			
ECF Safer cycling for all		4.415	0			
Ik fiets		12.000	0			
Love to Ride Groningen 2017-2018						20.460

	Subsidies overheden	Overige bijdragen			Subsidies overheden	Overige bijdragen
Projectomschrijving	Realisatie 2018	Realisatie 2018	Begroting 2018	Toezegging totale subsidie	Realisatie 2017	Realisatie 2017
Afdelingen						
Afdeling Drechtsteden	2.127		0	7.000	7.000	
Afdeling Flevoland					1.000	
Afdeling Gouda		975	0			361
Afdeling Haagse Regio		960	0			1.774
Afdeling Zwolle		1.000	0			
Afdeling Nijmegen		153	0			
Afdeling Ede		20	0			
Afdeling West-Friesland						350
Afdeling Haarlem		5.906	0			725
Afdeling Zuid Oost Brabant		1.250	0			1.015
Afdeling Amsterdam		526	0			
Afdeling Groningen						400
Afdeling Rotterdam	506		0	506		
Afdeling Alkmaar		132			4.000	4.020
Afdeling Den Bosch	500		0	500		500
Afdeling Leiden						80
Afdeling Maastricht & Heuvelland						140
Afdeling Utrecht		1.129	0		572	22
Afdeling Zuid Oost Brabant-Fietsen alle Jaren						908
Overig						
Overig		8.362	0			9.968
Totaal	766.385	642.707	1.268.426	1.293.792	744.946	675.451
Begroting 2018	736.296	532.130				
Realisatie 2017	744.946	675.451				

De projecten met een * zijn in 2019 uitgevoerd binnen de stichting Fietsersbond

Fietzersbond